

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI

Članak 1.

U Zakonu o energetskej učinkovitosti (Narodne novine, broj 127/14) u članku 1. stavku 2. iza riječi: »učinkovitost« i zareza dodaju se riječi: »tehnički zahtjevi koje moraju ispuniti proizvodi koji se stavljaju na tržište ili na raspolaganje na tržištu«.

Članak 2.

U članku 2. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (dalje u tekstu: Uredba (EU) br. 2017/1369).«.

Članak 3.

U članku 4. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje obavljanje energetskih djelatnosti, zakonom kojim se uređuje tržište električne energije, plina, toplinske energije, nafte i naftnih derivata, korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, biogoriva za prijevoz i Uredbom (EU) br. 2017/1369, ako ovim Zakonom nisu uređeni drugačije.«.

U stavku 2. točka 1. mijenja se i glasi:

»1. *Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (u daljnjem tekstu: APN)* – znači pravnu osobu s javnim ovlastima, osnovanu posebnim propisom i koja obavlja posredovanje u prometu određenim nekretninama između vlasnika i zainteresiranih domaćih fizičkih ili pravnih osoba«.

Točka 5. mijenja se i glasi:

»5. *distributer energije* – znači pravna ili fizička osoba obrtnik odnosno fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, uključujući operatora distribucijskog sustava, odgovorna za prijenos ili transport energije s ciljem njezine isporuke krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima«.

Točka 19. mijenja se i glasi:

»19. *javni sektor* – znači tijela državne uprave, druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druge osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se u cijelosti financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave«.

Točka 24. mijenja se i glasi:

»24. *krajnja potrošnja energije* – znači cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, kućanstva, usluge i poljoprivreda, isključujući isporuku sektoru za pretvorbu energije i samoj energetskej industriji i neenergetsko korištenje«.

Točka 33. mijenja se i glasi:

»33. *nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE)* – znači računalna aplikacija za praćenje i analizu potrošnje energije i vode te praćenje razine izmjerenih ušteda koju vodi APN, a u koju se unose opći, konstrukcijski i energetske podaci te podaci o krajnjoj potrošnji energije i vode za svaku zgradu ili dio zgrade u vlasništvu javnog sektora ili koje koristi javni sektor«.

Točka 38. mijenja se i glasi:

»38. *osoba odgovorna za energetske učinkovitost* – fizička ili pravna osoba odgovorna za uspostavu i provedbu sustavnog gospodarenja energijom te za praćenje i nadzor potrošnje energije i vode u svim zgradama ili dijelovima zgrada u vlasništvu ili koje koristi javni sektor, a koje troše energiju i/ili vodu«.

Točka 41. mijenja se i glasi:

»41. *opskrbljivač energije* – znači sve subjekte koji prodaju energiju krajnjim kupcima, a što uključuje energetske subjekte koji imaju dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električne energije, opskrbe plinom, opskrbe toplinskom energijom, subjekte koji obavljaju djelatnost trgovine na malo energijom, uključujući trgovinu na malo naftnim derivatima, benzinom i dizelskim gorivom, loživim uljem i ukapljenim naftnim plinom«.

U točki 52. riječi: »krajnjem kupcu« zamjenjuju se riječima: »zgrada, građevina ili postrojenja u vlasništvu korisnika energetske usluge ili koje on koristi po drugoj pravnoj osnovi«.

U točki 56. iza riječi: »uprave« dodaju se riječi: »s nadležnošću na cijelom području Republike Hrvatske«.

Točka 57. mijenja se i glasi:

»57. *stranka obveznika* – opskrbljivač energije na kojeg se primjenjuje sustav obveza energetske ušteda iz članka 13. ovoga Zakona«.

Točka 69. mijenja se i glasi:

»69. *velika poduzeća* – trgovačka društva koja tijekom poslovne godine prosječno zapošljavaju najmanje 250 osoba i ispunjavaju još jedan od druga dva uvjeta za svrstavanje poduzeća u kategoriju veliko poduzeće u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika«.

Članak 4.

U članku 5. točka 1. mijenja se i glasi:

»1. izrađuje Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Nacionalni akcijski plan), zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i ministarstvom nadležnim za poslove zaštite okoliša«.

U točki 9. točka na kraju rečenice briše se.

Iza točke 9. dodaje se točka 10. koja glasi:

»10. obavlja poslove Nacionalnog koordinacijskog tijela za energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Nacionalno koordinacijsko tijelo).«.

Članak 5.

U članku 7. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Nacionalno koordinacijsko tijelo ustrojava se kao zasebna unutarnja ustrojstvena jedinica Ministarstva.«.

Članak 6.

Iza članka 7. dodaje se naslov koji glasi: »Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama«.

Dodaje se članak 7.a koji glasi:

„Članak 7.a

»(1) APN provodi politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom u zgradama u vlasništvu javnog sektora ili koje koristi javni sektor, zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva provodi program energetske obnove zgrada javnog sektora i obavlja druge poslove i aktivnosti sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) APN do 1. ožujka tekuće godine izvještava Nacionalno koordinacijsko tijelo o svim relevantnim podacima upisanim u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) u protekloj godini.«.

Članak 7.

U članku 8. stavku 2. točki 6. iza riječi: »zgrada« dodaju se riječi: »koje su«.

Članak 8.

Naslov iznad članka 9. mijenja se i glasi: »Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti«.

U članku 9. stavku 1. riječi: »Izvješće o provedbi Nacionalnog akcijskog plana« zamjenjuju se riječima: »Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti«.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji i sadrži:

1. prikaz mjera koje su provedene prethodne godine i koje doprinose ostvarivanju ukupnih nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti
2. ukupnu površinu poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti koje su bile obnovljene u prethodnoj godini ili procijenjene uštede energije u zgradama u vlasništvu i uporabi središnje vlasti ostvarene energetsom obnovom ili primjenom drugih mjera
3. analizu ostvarenja ciljeva u prethodnoj godini, uključujući nacionalni okvirni cilj ušteda energije i kumulativni cilj novih ušteda u krajnjoj potrošnji.«.

Članak 9.

Naslov iznad članka 13. mijenja se i glasi: »Sustav obveza energetske ušteda«.

Članak 13. mijenja se i glasi:

»(1) Radi poticanja novih ušteda energije u krajnjoj potrošnji mimo mjera politike za ostvarivanje uštede energije sufinanciranjem prema Nacionalnom akcijskom planu (u daljnjem tekstu: alternativne mjere), subjektima određenim ovim Zakonom određuje se obveza uštede energije kroz sustav obveza energetske ušteda (u daljnjem tekstu: sustav obveza).

(2) Udio ušteda kroz sustav obveza određen je kao dio nacionalnog cilja iz Nacionalnog akcijskog plana i jednak je razlici nacionalnog cilja i dijela cilja koji se planira postići alternativnim mjerama.

(3) Stranke obveznice sustava obveza su u:

- 2019. godini opskrbljivači energije i sva njihova povezana društva koja su opskrbljivači energije, ako su u 2017. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 300 GWh energije.

–2020. godini opskrbljivači energije i sva njihova povezana društva koja su opskrbljivači energije, ako su u 2018. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 100 GWh energije.

– u 2021. i svakoj narednoj godini opskrbljivači energije i sva njihova povezana društva koja su opskrbljivači energije, ako su u 2018. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 50 GWh energije.

(4) Strankama obveznicama sustava obveza iz stavka 3. ovoga članka, Ministarstvo po službenoj dužnosti do 30. lipnja tekuće godine rješenjem određuje obvezu uštede u narednoj kalendarskoj godini u kWh, temeljem podatka o energiji koju je stranka obveznica isporučila krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima u prethodnoj godini (u daljnjem tekstu: obveza).

(5) Ministarstvo rješenjem iz stavka 4. ovoga članka stranci obveznici određuje početnu osnovicu obveze u visini 1,5% njihove godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u prethodnoj godini.

(6) Ministarstvo u rješenju iz stavka 4. ovoga članka početnu osnovicu iz stavka 5. ovoga članka za izračun obveze umanjuje za:

- udio cilja koji se ostvaruje alternativnim mjerama u razmatranoj godini, počevši od 2017. godine

- dio biogoriva koji su subjekti (koji su i stranke obveznice) koji stavljaju na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila u određenom postotku imali obvezu staviti sukladno posebnom propisu kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz

- dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije

- dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio industriji koja je obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

(7) Umanjenja temeljem stavka 6. podstavaka 2., 3. i 4. ovoga članka obračunavaju se na početnu osnovicu za sva povezana društva stranke obveznice i ne mogu prijeći 25% godišnje prodaje energije krajnjim kupcima ili isporuka do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima stranke obveznice.

(8) Ministarstvo u rješenju iz stavka 4. ovoga članka obvezu izračunatu na osnovici sukladno stavcima 6. i 7. ovoga članka za uštedu energije koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze ostvarene u prošlim godinama, ako stranka obveznica nije u izvješću iz stavka 12. ovoga članka postavila zahtjev da se takva ušteda ili njihov dio obračuna u neku od idućih godina trenutnog ili prvog narednog razdoblja kumuliranja.

(9) Za neostvarene uštede stranke obveznice koje ne prelaze 10% ukupne obveze u prošloj godini, Ministarstvo će u rješenju iz stavka 4. ovoga članka obvezu stranke obveznice u narednoj godini uvećati za neostvarene uštede stranke obveznice iz prošle godine.

(10) Stranke obveznice dužne su obvezu ostvariti:

- ulaganjem u poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanjem energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji i to na način da se ta ulaganja ostvare kao nove uštede energije u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona, ne isključujući ulaganja u opremu za proizvodnju električne energije i samoopskrbu energijom, male i mikrokogeneracije, napredna brojlara za očitavanje potrošnje energije kod krajnjih kupaca, odnosno kupaca energije i sva druga ulaganja i poticanja za koje stranka obveznica dokaže novu uštedu ili

- kupnjom utvrđenih ušteda energije ili

- uplatom u skladu sa stavkom 14. ovoga članka.

(11) Stranke obveznice dužne su obvezu ostvariti:

– ulaganjem i poticanjem energetske učinkovitosti koja dovode do većeg učinka nego što bi to imala mjera učinjena u razini koju nalažu propisi i tehnički standardi

– ulaganjem i poticanjem mjera ili aktivnosti koje, u trenutku kada se ulaganje ugovara ili započinje izvoditi nisu već obuhvaćene alternativnim mjerama, a radi izbjegavanja dvostrukog obračuna ušteta.

(12) Stranke obveznice dužne su od 2020. godine Ministarstvu jednom godišnje do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu dostaviti izvješće o ostvarenim uštedama, krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji, kao zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima (i utvrde bitne promjene u odnosu na prethodno dostavljene informacije) i trenutačne informacije o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca.

(13) U prvom izvješću o ostvarenim uštedama stranka obveznica dužna je prijaviti sve ostvarene nove uštete koje su rezultat mjera koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014. godine kao ostvarenje obveze u protekloj kalendarskoj godini, a stranka obveznica može postaviti zahtjev da se takva ušteta ili njihov dio obračuna u neku od idućih godina trenutnog razdoblja kumuliranja.

(14) Za neostvoreni dio obveze iz prethodne godine koji prelazi 10% obveze, Ministarstvo će po službenoj dužnosti rješenjem kojeg donosi do 31. ožujka tekuće godine, na temelju troškova ulaganja Fonda u alternativne mjere u kalendarskoj godini koja je prethodila godini u kojoj je obveza određena, odrediti iznos koji je stranka obveznica na ime neostvarene uštete dužna jednokratno uplatiti Fondu s rokom uplate od 30 dana od dana dostave rješenja stranci.

(15) Stranka obveznica može podnijeti zahtjev Fondu za plaćanje utvrđenog iznosa iz stavka 14. ovoga članka u ratama u razdoblju ne dužem od jedne godine.

(16) Fond je dužan javno objaviti troškove ulaganja u alternativne mjere po uštedenom kWh energije u prethodnoj kalendarskoj godini do 15. lipnja tekuće godine.

(17) U ostvarenju obveze, stranke obveznice se potiče povećavati energetska učinkovitost prioritetno u kućanstvima koja su pogođena energetske siromaštvom ili u socijalnim prostorima za stanovanje.

(18) Protiv rješenja iz stavaka 4. i 14. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(19) Ministar pravilnikom određuje udio nacionalnog okvirnog cilja koji će se ostvariti kroz alternativne mjere i kroz sustav obveza, načine i razdoblja izvještavanja te pobliže rokove u kojima su stranke obveznice dužne podnositi izvješća, metode za izračun ušteta energije koje uključuju i predviđene uštete na temelju rezultata prethodnih energetske poboljšanja u sličnim postrojenjima, mjerenja, procjene i utvrđivanje na temelju istraživanja kojima se utvrđuje učinak na ponašanje potrošača, opseg obuhvata pojma i obveze povezanih društava i način raspodjele obveza među njima, trajanje razdoblja kumuliranja, posljedice uračunavanja na zahtjev stranke obveznice ranije neobračunate obveze u koju od prethodnih ili budućih godina, način na koji će se nadoknaditi ušteta neostvarena na ime ukupne količine energije koju su u prethodnoj godini krajnjim kupcima isporučili opskrbljivači energije koji skupno sa svim povezanim društvima nisu premašili 50 GWh ili ušteta neostvarena davanjem

prioritetnog statusa ostvarenja uštede povećanjem energetske učinkovitosti u kućanstvima koja su pogođena energetske siromaštvom ili u socijalnim stanovima, načine poticanja povećanja energetske učinkovitosti prioritetno u kućanstvima koja su pogođena energetske siromaštvom ili u socijalnim prostorima za stanovanje, trgovanje utvrđenim uštedama energije, uvjete pod kojima se ulaganje iz stavka 11. ovoga članka mora ostvariti da bi se smatralo da mjera ima veći učinak mjera učinjena na razini koju nalažu propisi i tehnički standardi, način izvještavanja ili planiranja stranaka obveznica na godišnjoj razini o ostvarenim uštedama energije u krajnjoj potrošnji i informacije o krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji koje su stranke obveznice dužne dostavljati Ministarstvu, namjenu sredstava uplaćenih po stavku 14. ovoga članka i uvjete plaćanja u ratama i kriterije za ostvarivanje prava iz stavka 15. ovoga članka.«.

Članak 10.

U članku 14. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Opskrbljivač energije dužan je bez naknade na zahtjev krajnjeg kupca s kojim ima sklopljen pisani ugovor, a najmanje jednom godišnje u ugovoru, prilikom izmjene ugovora, u računu koji krajnji kupac prima ili na mrežnim stranicama namijenjenim pojedinačnom krajnjem kupcu dostaviti informacije o obračunu energije, te prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca za obračunska mjerna mjesta koja su predmet ugovornog odnosa, koje obuhvaćaju usporedbu s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca opskrbljivača«.

U stavku 2. riječi: »mjerenju i potrošnji električne energije, toplinske energije, odnosno plina« zamjenjuju se riječima »mjerenju i potrošnji energije«.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Regulatorno tijelo za energetiku provodi nadzor nad obvezama opskrbljivača energije iz stavka 1. ovoga članka.«.

Članak 11.

U članku 15. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Distributeri energije dužni su podatke o mjerenju i potrošnji energije u javnom sektoru upisivati jednom mjesečno u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) za obračunska mjerna mjesta koja su predmet ugovornog odnosa s tijelima ili osobama javnog sektora.«.

Članak 12.

U članku 17. stavku 8. nakon riječi: »pristup« dodaju se riječi: »i sudjelovanje u«.

Članak 13.

U članku 18. stavku 3. riječi: »njihove internetske adrese« zamjenjuju se riječima: »adrese njihovih mrežnih stranica«.

U stavku 4. točka 3. mijenja se i glasi:

»3. da se na zahtjev krajnjeg kupca električne energije osigura brojilo koje može mjeriti odnosno uzimati u obzir električnu energiju isporučenu u elektroenergetsku mrežu iz vlastite proizvodnje unutar instalacija krajnjeg kupca «.

U stavku 8. iza riječi: »opskrbljivači energije« dodaju se riječi: »koji imaju dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električne energije, opskrbe plinom, opskrbe toplinskom energijom«.

U točki 1. iza riječi: »obračunu« riječi: »električne energije« brišu se.

Članak 14.

U članku 19. stavku 1. iza riječi: »izraditi« dodaje se riječ: »neovisan«.

U stavku 5. riječ: »pet« zamjenjuje se riječju: »sedam«.

Članak 15.

U članku 20. stavku 1. točki 2. iza riječi: »pregledu« dodaju se riječi: »i u roku od 60 dana nakon svake obnove više od 10% rasvjetnih tijela javne rasvjete te o tome izvijestiti Nacionalno koordinacijsko tijelo«.

Točka 3. briše se.

Stavak 2. briše se.

Članak 16.

Članak 21. mijenja se i glasi:

»(1) Javni sektor provodi obveze u okviru politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom sukladno smjernicama Europske unije o decentralizaciji lokalne i područne (regionalne) samouprave te potrebama i usvojenim planovima i programima energetske učinkovitosti i drugih akata kojima se uređuje provedba politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom, kao i sukladno održivoj fiskalnoj politici i odgovornosti prema korištenju javnog novca.

(2) Javni sektor dužan je upravljati potrošnjom energije i vode na energetske učinkovit način, a u ispunjenju te obveze dužan je:

1. odlukom iz redova vlastitog osoblja ili ugovaranjem po pravilima o nabavi usluga imenovati osobu odgovornu za energetske učinkovitost, za dio zgrade na korištenju i/ili u vlasništvu ili za zgradu ili za više zgrada skupno

2. redovito pratiti i najmanje jednom mjesečno unositi podatke o potrošnji energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada na korištenju i/ili u vlasništvu, ili u kojima se energija plaća javnim sredstvima u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom i redovito ažurira podatke o energetske svojstvima zgrada

3. analizirati periodički, a najmanje jednom godišnje, potrošnju energije u zgradama ili dijelovima zgrada na korištenju i/ili u vlasništvu, ili u kojima se energija plaća javnim sredstvima, o čemu izvještava APN

4. na svim mjernim mjestima potrošnje energije i vode u zgradi, dijelu zgrade ili skupini zgrada čiji je ukupni godišnji trošak potrošnje energije i vode jednak ili veći od 700.000,00 kuna ugraditi sustav daljinskog očitavanja potrošnje i povezati ga s nacionalnim informacijskim sustavom za gospodarenje energijom (ISGE).

(3) Način upravljanja potrošnjom energije i vode, analiza potrošnje energije i vode te način izvještavanja propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poslove graditeljstva.“.

Članak 17.

U članku 23. stavku 1. iza riječi: »dostupnim« dodaju se riječi: »kontaktima i«.

Članak 18.

Iznad članka 24. dodaje se naslov koji glasi: »Označivanje energetske učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom«.

Članak 24. mijenja se i glasi:

»(1) Proizvodi povezani s energijom mogu biti stavljeni na tržište ili na raspolaganje na tržištu samo ako su sukladni zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa.

(2) Gospodarski subjekti u smislu Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa, koji stavljaju na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvode povezane s energijom, dužni su u odnosu na označivanje tih proizvoda i pružanje standardiziranih informacija o proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima, ispuniti obveze u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa.«.

Članak 19.

Članak 26. mijenja se i glasi:

»(1) Ugovorom o energetske učinku pružatelj energetske usluge korisniku energetske usluge se obvezuje provesti ulaganja (radove ili usluge) u mjere energetske učinkovitosti kojima se postiže zajamčena ušteda energije i/ili ušteda vode i/ili ušteda pripadajućih troškova u odnosu na referentnu potrošnju energije i/ili pripadajućih troškova na način da rizik i koristi takvog ugovaranja preuzme pružatelj energetske usluge, a korisnik se pružatelju energetske usluge obvezuje za trajanja ugovora plaćati naknadu temeljenu na ugovorenoj novčanoj vrijednosti energetske ušteda koje su ostvarene i utvrđene.

(2) Zajamčena ušteda energije utvrđuje se ili mjerenjem u skladu s pravilnikom iz članka 21. stavka 3. ovoga Zakona ili procjenom.

(3) Kada se zajamčena ušteda energije utvrđuje mjerenjem, ugovor o energetske učinku uređuje izračun referentne potrošnje energije u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Kada se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zajamčene uštede utvrđuje se glavnim projektom kojeg izrađuje osoba ovlaštena za projektiranje sukladno posebnom propisu.

(5) Pružatelj energetske usluge može temeljem ugovora o energetskom učinku ulagati u nepokretnu imovinu korisnika, u pokretnine ili činiti nematerijalna ulaganja, a može se pored ulaganja obvezati i na opskrbu korisnika energijom.

(6) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu mogu obuhvaćati ulaganja u poboljšanje energetskog svojstva zgrade, mjere poboljšanja ovojnice grijanog ili hlađenog dijela zgrade, a što uključuje i održavanje obnovljenih dijelova zgrade i opremu izrađenu za specifične potrebe korisnika, a pri kojem ulaganju dolazi do spajanja uloženog s nepokretnom imovinom na način da se ono ne može odvojiti ili bi odvajanjem ulaganje ili sama nepokretna imovina bili uništeni ili bi im se bitno umanjila vrijednost.

(7) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu iz stavka 6. ovoga članka za čitavog trajanja ugovora o energetskom učinku predstavljaju ulaganje pružatelja energetske usluge u tuđu imovinu.

(8) Pružatelj energetske usluge je kao vlasnik dužan održavati i upravljati pokretninama, kada su iste ugovorom o energetskom učinku namijenjene zadovoljavanju energetskih potreba korisnika.

(9) Korisnik je dužan pružatelju energetske usluge omogućiti pristup pokretninama iz stavka 8. ovoga članka.

(10) Nematerijalna ulaganja pružatelja energetske usluge mogu obuhvaćati savjetodavne usluge, upravljanje, nadzor, nabavu ili ostale djelatnosti koje dovode do provjerljive uštede energije ili provjerljive financijske uštede za korisnika, a nastale promjenom ponašanja korisnika ili općenito poboljšanjem upravljanja potrošnjom energije na strani korisnika.

(11) Kada je ugovorena obveza pružatelja energetske usluge na opskrbu korisnika energijom, pružatelj energetske usluge takvu energiju proizvodi ili pribavlja o vlastitom riziku i trošku, a isporučuje ju korisniku u sklopu naknade za uslugu, bez posebne i/ili dodatne naknade.«.

Članak 20.

Iza članka 26. dodaje se članak 26.a koji glasi:

»Članak 26.a

(1) Ugovor o energetskom učinku za zgrade javnog sektora sklapa se u pisanom obliku i na jasan i transparentan način uređuje sljedeća pitanja:

- popis mjera za poboljšanje učinkovitosti koje treba provesti ili rezultata u vezi s učinkovitošću koje treba ostvariti
- zajamčene uštede koje treba ostvariti provedbom ugovorenih mjera i novčanu vrijednost ostvarenih energetskih ušteda
- ključne faze ispunjenja ugovora i njihovo trajanje, popis koraka u provedbi mjere

- trajanje ugovora i otkazni rok
- popis obveza svake ugovorne strane, odredbe o preuzimanju rizika i o sankcijama za kršenje obveza
- ugovorenu obvezu potpune provedbe ugovorenih mjera i dokumentiranja svih promjena učinjenih izvedbom projekta
- odredbe o mjerenju i verifikaciji ušteda energije, razdobljima za koja se moraju raditi verifikacije ili praćenja potrošnje, metode i dokazi kojima se ugovorne strane mogu služiti
- prikaz financijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obiju ugovornih strana u ostvarenim novčanim uštedama (naknada pružatelju energetske usluge)
- provjere kvalitete izvedbe
- jamstva pružatelja energetske usluge
- zahtjev za ugovaranjem istovjetnih obveza u svim podugovorima pružatelja energetske usluge
- odredbe u svezi s raspolaganjem viškova energije proizvedenim korištenjem ulaganja pružatelja energetske usluge, a koji viškovi pripadaju pružatelju energetske usluge
- odredbe koje reguliraju normalizaciju referentne potrošnje energije i/ili prilagodbe ugovorene novčane vrijednosti energetskih ušteda.

(2) Za ugovorenu odgovornost pružatelja energetske usluge za ostvarenje ušteda, verifikacija ušteda koje se utvrđuju procjenom izračunava se temeljem verificiranog projekta pružatelja energetske usluge, verifikacija ušteda koje se utvrđuju mjerenjem izračunava se temeljem mjerenja, a ništetna je ugovorna odredba koja obvezuje na plaćanje naknade za uštede koje nisu verificirane.«.

Članak 21.

U članku 27. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Sredstva za plaćanje naknade do vrijednosti određene ugovorom smatraju se rashodima naknade za energetske usluge u okviru redovnih materijalnih troškova.«.

Članak 22.

U članku 29. stavku 3. riječi: »članka 26. stavka 2.« zamjenjuju se riječima: »članka 26.a«.

U stavku 3. točka 9. mijenja se i glasi:

»9. ništetnost ugovorne odredbe kojom bi se korisnici kao cjelina obvezivali na plaćanje neostvarene uštede.«

Stavak 5. mijenja se i glasi:

»(5) Svaki suvlasnik može osporiti ostvarenje ušteda dokazom ušteda izrađenim u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.«.

Iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

»(9) Ništetna je ugovorna odredba ugovora o energetske učinku višestambene zgrade kojom bi se korisnici kao cjelina obvezivali na plaćanje neostvarene uštede.«.

Članak 23.

Iza članka 30. dodaje se članak 30.a koji glasi:

»Članak 30.a

(1) Projekti energetske obnove stambene zgrade (višestambene zgrade i obiteljske kuće) financirani iz europskih strukturnih i investicijskih fondova provode se sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova.

(2) Prijavitelj projekta, odnosno korisnik bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova za energetske obnovu višestambene zgrade, je ovlašteni predstavnik suvlasnika zgrade u ime i za račun suvlasnika višestambene zgrade ili upravitelj zgrade u ime i za račun suvlasnika višestambene zgrade.

(3) Odluku o sklapanju ugovora o energetske obnovi višestambene zgrade u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 9. ovoga Zakona donose suvlasnici zgrade temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima i po broju suvlasnika nekretnine.

(4) Korisnik bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova za energetske obnovu obiteljske kuće je vlasnik odnosno suvlasnici obiteljske kuće (fizička osoba ili osobe).

(5) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova je ugovor između korisnika i posredničkih tijela, kojim se utvrđuje najviši iznos bespovratnih sredstava dodijeljen za provedbu projekta iz sredstava Europske unije i sredstava iz državnog proračuna te drugi financijski i provedbeni uvjeti projekta.

(6) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, među ostalim, sadrži podatak o posebnom računu zgrade za provedbu projekta na koji se uplaćuju bespovratna sredstva.

(7) Bespovratna sredstva uplaćena na poseban račun zgrade za provedbu projekta iz stavka 6. ovoga članka izuzeta su od ovrhe.«.

Članak 24.

U članku 32. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Ministar nadležan za gospodarstvo uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, pravilnikom propisuje opće uvjete za eko-dizajn proizvoda i zahtjeve za stavljanje

proizvoda povezanih s energijom na tržište i uporabu, dužnosti uvoznika, postupak ocjene sukladnosti i oznaku sukladnosti te druge uvjete koji osiguravaju primjenu zahtjeva za eko-dizajnom proizvoda.«.

Stavak 3. briše se.

Članak 25.

U članku 34. stavak 2. mijenja se i glasi:

» (2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode energetske inspektori središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove, sukladno nadležnosti utvrđenoj posebnim propisom, izuzev poslova nadzora u odnosu na stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvoda povezanih s energijom s obzirom na označivanje tih proizvoda i pružanje standardiziranih informacija o proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima, te zahtjeva za eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom, a koji poslovi su u nadležnosti tržišnih inspektora središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove u području zaštite potrošača«.

U stavku 4. točki 1. riječi: »električne energije, toplinske energije, odnosno plina« zamjenjuju se riječju: »energije«.

U točki 2. riječi: »potrošnji električne energije, toplinske energije, odnosno plina« zamjenjuju se riječima: »mjerenu i potrošnju energije«.

Točka 3. mijenja se i glasi:

»3. narediti distributeru energije upisivanje podataka o mjerenu i potrošnji energije u tijelima javne vlasti u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 15. stavak 1.).«.

Stavci 5., 6. i 7. brišu se.

Članak 26.

Članak 35. mijenja se i glasi:

»(1) Tržišni inspektori središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove u području zaštite potrošača na temelju ovoga Zakona imaju ovlasti:

- zahtijevati od gospodarskih subjekata sve podatke i potrebnu dokumentaciju za dokazivanje sukladnosti proizvoda s propisanim zahtjevima
- provoditi odgovarajuće preglede i ispitivanja proizvoda radi utvrđivanja njihove sukladnosti s propisanim zahtjevima čak i nakon što su stavljeni na tržište ili na raspolaganje na tržištu
- besplatno uzimati uzorke proizvoda i dati ih na ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti s propisanim zahtjevima

– ako nadležno inspekcijsko tijelo ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za provedbu pregleda ili ispitivanja iz stavka 1. ovoga članka, provedbu pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora može povjeriti stručnoj instituciji koja nije bila uključena u ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti istog proizvoda prije stavljanja na tržište ili na raspolaganje na tržištu.

(2) Ako u provedbi inspekcijskog nadzora proizvoda povezanih s energijom tržišni inspektor utvrdi da proizvod nije sukladan s odredbama ovoga Zakona, zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa, ovlašten je od gospodarskog subjekta koji je proizvod stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu zahtijevati da poduzme odgovarajuće korektivne mjere kako bi se proizvod uskladio s odredbama ovoga Zakona, zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa, prema potrebi povukao s tržišta ili opozvao unutar određenog vremenskog razdoblja razmjerno prirodi rizika.

(3) Radi ispunjenja obveze iz stavka 2. ovoga članka Zakona tržišni inspektor će zahtjev za poduzimanje korektivne mjere unijeti u zapisnik o inspekcijskom nadzoru i odrediti primjereni rok za njihovo izvršenje.

(4) Ako gospodarski subjekt ne postupi na način iz stavka 3. ovoga članka, odnosno ne poduzme odgovarajuće korektivne mjere u određenom roku, tržišni inspektor će donijeti rješenje kojim će gospodarskom subjektu koji je stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom:

– zabraniti ili ograničiti stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu nesukladnih proizvoda

– narediti povlačenje nesukladnih proizvoda s tržišta ili njihov povrat od krajnjih korisnika.

(5) Prije poduzimanja mjera iz stavka 4. ovoga članka, gospodarskom subjektu će se omogućiti izjašnjavanje u odgovarajućem roku ne kraćem od 10 dana, osim kada to nije moguće zbog hitnosti poduzimanja mjera radi zaštite zdravlja ili sigurnosti ili drugih razloga koji se odnose na javne interese obuhvaćene odgovarajućim usklađenim zakonodavstvom Europske unije.

(6) Žalba izjavljena protiv rješenja tržišnog inspektora iz stavka 4. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(7) O žalbi protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka odlučuje tijelo nadležno po posebnom zakonu kojim je uređen postupak inspekcijskog nadzora.

(8) Ovlasti i mjere iz stavaka 1. do 5. ovoga članka Zakona ne ograničavaju postupanja tržišnog inspektora u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 2017/1369.«.

Članak 27.

U članku 36. stavku 1. podstavku 1. riječ: »Ministarstvu« zamjenjuje se riječima: »krajnjem kupcu«, a riječi: »električne energije, toplinske energije, odnosno plina« zamjenjuju se riječju: »energije«.

U podstavku 2. riječi: »potrošnji električne energije, toplinske energije, odnosno plina« zamjenjuju se riječima: »mjeranju i potrošnji energije«.

Članak 28.

U članku 37. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj distributer energije pravna osoba ako ne upisuje jednom mjesečno podatke o mjerenju i potrošnji energije u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 15. stavak 1.).«

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti, kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 100.000,00 kuna.«

Članak 29.

Članak 41. mijenja se i glasi:

»(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

– suprotno članku 24. stavku 1. ovoga Zakona stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa

– suprotno članku 24. stavku 2. ovoga Zakona ne ispuni zahtjeve Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa u odnosu na označivanje proizvoda povezanih s energijom i pružanje standardiziranih informacija o tom proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima

– suprotno članku 32. stavku 1. ovoga Zakona stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan sa zahtjevima propisanim za eko-dizajn proizvoda ili ako njihova sukladnost nije utvrđena u propisanom postupku ili ako nisu označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda

– suprotno članku 35. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona ne postupi u skladu sa zahtjevom tržišnog inspektora

– suprotno članku 35. stavku 4. ovoga Zakona protivno izvršnoj odluci tržišnog inspektora nastavi stavljati na tržište ili na raspolaganje na tržištu nesukladan proizvod ili ne povuče s tržišta nesukladan proizvod ili ne osigura povrat takvog proizvoda od krajnjih korisnika.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti, kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 100.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga članka, tržišni inspektor neće pokrenuti prekršajni postupak ako gospodarski subjekt koji je počinio prekršaj u roku postupi u skladu sa zahtjevom tržišnog inspektora iz članka 35. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, osim ako je gospodarski subjekt ranije bio počinitelj istog prekršaja.«.

Članak 30.

Iza članka 41. dodaje se članak 41.a koji glasi:

»Članak 41.a

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako u roku ne plati Fondu jednokratno iznos kojeg je dužna na ime neostvarene uštede (članak 13. stavak 14.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako ne dostavi u roku Ministarstvu za prethodnu godinu izvješće o ostvarenim uštedama, krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji, kao zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima (i utvrde bitne promjene u odnosu na prethodno dostavljene informacije) i trenutačne informacije o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca (članak 13. stavak 12.).

(4) Za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 15.000,00 kuna

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti, kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna.

(6) Za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka, koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti, kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 100.000,00 kuna.«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

(1) Ministarstvo će rješenje iz članka 13. stavka 4. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona za 2019. godinu donijeti do 15. prosinca 2018. godine.

(2) Fond će podatak iz članka 13. stavka 16. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona za 2017. godinu javno objaviti u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Uredbu o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (Narodne novine, broj 11/15).

Članak 33.

(1) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 13. stavka 19. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Pravilnik o energetske pregledu za velika poduzeća (Narodne novine, broj 123/15) i Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (Narodne novine, broj 71/15).

(3) Ministar nadležan za poslove graditeljstva će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Pravilnik o sustavnom gospodarenju energijom u javnom sektoru (Narodne novine, broj 18/15 i 6/16).

Članak 34.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona, prestaju važiti Pravilnik o iskazivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (Narodne novine, broj 101/11), Pravilnik o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih perilica rublja (Narodne novine, broj 101/11) i Pravilnik o metodologiji za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije u neposrednoj potrošnji (Narodne novine, broj 77/12)

(2) Stupanjem na snagu ovoga Zakona, prestaju važiti Prilozi Pravilnika o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih uređaja (Narodne novine, broj 130/07) koji nisu prestali važiti po posebnom propisu za pojedinu grupu proizvoda donesenim na temelju odredbi Pravilnika o iskazivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (Narodne novine, broj 101/11)

Članak 35.

Postupci započeti po odredbama Zakonu o energetske učinkovitosti (Narodne novine, broj 127/14) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama tog Zakona.

Članak 36.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 41.a stavaka 3., 4. i 6. Zakona o energetske učinkovitosti (Narodne novine, broj 127/14), koji je dodan člankom 30. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2020. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakonom o energetskej učinkovitosti (Narodne novine, broj 127/14) (dalje u tekstu: Zakon) u hrvatsko zakonodavstvo prenijete su odrednice Direktive 2012/27/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskej učinkovitosti (dalje u tekstu: Direktiva).

Zakon između ostaloga, ima za cilj uspostavu mehanizama kojima će se ostvariti energetske uštede u neposrednoj potrošnji energije na način na koji je to propisano Direktivom. Europska Komisija je po službenoj dužnosti otvorila istragu o ispravnoj provedbi i primjeni odredbi Direktive u Republici Hrvatskoj radi procjene moguće neusklađenosti s pravom Europske Unije – EU PILOT ref. br. EUP(2017) 9273-HRVATSKA.

Temeljem sadržaja navedenog dokumenta i prepoznatih neusklađenosti koje bi mogle dovesti u pitanje, prvenstveno realizaciju obveznih ciljeva, ali i funkcionalno provođenje mjera energetske učinkovitosti i praćenje ušteda pristupilo se izmjenama i dopunama Zakona.

Članak 7. Direktive predviđa da svaka država članica, u svrhu postizanja kumulativnog cilja uštede energije u krajnjoj potrošnji do 31. prosinca 2020. godine uvodi sustav obveze energetske učinkovitosti. Kao alternativa uspostavljanju sustava obveze energetske učinkovitosti članice mogu odlučiti poduzeti druge mjere politike (tzv. alternativne mjere politike) za ostvarenje ušteda energije među krajnjim kupcima. Države članice mogu kombinirati sustave obveza s alternativnim mjerama politike, uključujući nacionalne programe za energetske učinkovitost.

Republika Hrvatska se u Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti opredijelila primijeniti kombinirani pristup, odnosno dio ušteda ostvariti kroz sustav obveza, a dio kroz alternativne mjere politike. Zbog kašnjenja u uspostavi sustava obveze energetske učinkovitosti (u godinama od 2014. do 2018.), nije izgledno da će se kumulativni cilj ušteda moći ostvariti. S obzirom na kumulativni način računanja cilja, da bi se nadoknadilo kašnjenje, bila bi potrebna iznimno visoka ulaganja u vrlo kratkom roku što bi značilo vrlo veliki pritisak na stranke obveznice i krajnje kupce energije, a bila bi upitna i provedba s obzirom na tehnička ograničenja.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Zakonom se uređuje cjeloviti i sveobuhvatni sustav obveznika vezanih uz sheme energetske usluga definiranih člankom 7. Direktive, te se izmjenama i dopunama Zakona uspostavlja sustav obveza koji će imati dugoročnu perspektivu i poticati ulaganja u energetske učinkovitost, ujedno prilagođen prilikama u Republici Hrvatskoj.

Nadalje, izmjenama se:

- osigurava provedba Uredbe (EU) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU;
- dopunjuje supsidijarna primjena propisima kojima se uređuju tehnički zahtjevi koje moraju ispuniti proizvodi koji se stavljaju na tržište ili na raspolaganje na tržištu;
- usklađuje sa Zakonom o prestanku važenja Zakona o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (Narodne novine, broj 46/18), koji predviđa da Ministarstvo preuzima stručne poslove određene posebnim propisom kojim se uređuje učinkovito korištenje energije, uključivo sve poslove koje obavlja nacionalno koordinacijsko tijelo;
- prenose odrednice Direktive izvještavanju o napretku u ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti;
- pojašnjavaju dužnosti javnog sektora, naročito u pogledu imenovanja jedne odgovorne osobe za energetske učinkovitost i načina njezina imenovanja;
- prenose odrednice Direktive o obvezi osiguravanja transparentnosti informacija;
- detaljno uređuju odnosi u ugovoru o energetske učinku, sukladno uvjetima koji ne predstavljaju javni dug u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima;
- prenose zahtjevi Direktive koje se odnose na sadržaj ugovora o energetske učinku i stavke koje treba uključiti u ugovore o energetske učinku sklopljene s javnim sektorom;
- prenose odrednice Direktive za potrebe procijene uštede energije na temelju procijenjene površine fonda zgrada javnog sektora;
- raspisuje tržišni inspekcijski nadzor, nadležna ministarstva te prekršajne odredbe.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom dopunjuje se supsidijarna primjena propisima kojima se uređuju tehnički zahtjevi koje moraju ispuniti proizvodi koji se stavljaju na tržište ili na raspolaganje na tržištu

Uz članak 2.

Ovim člankom se dopunjuje članak 2. Zakona radi osiguranja provedbe Uredbe (EU) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU.

Uz članak 3.

Ovim člankom se mijenjaju pojedini pojmovi i to: Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama (proširenje definicije radi sadržajnog obuhvaćanja djelatnosti koje nalaže

Direktiva, javni sektor (proširenje definicije uključivanjem novih osoba), nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) (radi preciziranja pojma), osoba zadužena za praćenje potrošnje energije u javnom sektoru (u osobu odgovorna za energetske učinkovitost, koji preciznije obuhvaća opseg zaduženja osobe), krajnja potrošnja energije, opskrbljivač energije (radi obuhvaćanja šireg kruga subjekata od energetskih subjekata koji imaju dozvolu za obavljanje energetskih djelatnosti, a naročito trgovaca na malo energentima) i pojam velikih poduzeća (radi usklađenja sa posebnim propisom o računovodstvu).

Uz članke 4. i 5.

Ovim člankom provodi se usklađenje sa Zakonom o prestanku važenja Zakona o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (Narodne novine, broj 46/18), koji predviđa da Ministarstvo preuzima stručne poslove određene posebnim propisom kojim se uređuje učinkovito korištenje energije, uključivo sve poslove koje obavlja nacionalno koordinacijsko tijelo.

Uz članak 6.

Dodaje se novi članak koji određuje obveze APN-a, obzirom da nisu prethodno bile precizirane.

Uz članak 7.

Ovim člankom terminski se usklađuju i prenose se odrednice Direktive izvještavanju o napretku u ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti.

Uz članak 8.

Ovim člankom terminski prenose se odrednice Direktive o praćenju napretka u ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti.

Uz članak 9.

Člankom se precizno regulira sveobuhvatni sustav obveza energetskih ušteda prenoseći odrednice Direktive o uspostavi sustava obveznih shema ušteda, na način na koji se određeni subjekti koji obavljaju djelatnosti opskrbe i maloprodaje energije (krajnjim kupcima) određuju za stranke obveznice. Sustav razrađuje postepeno uključivanje stranka obveznica prema kriterijima količine isporučene energije, na način koji obuhvaća konačno uključivanje preko 99% takvih subjekata. Ovako postavljen sustav kao obvezan element pri ulaganjima i provođenjima mjera energetske učinkovitosti ima uključen i poticanje ostvarenja socijalnog cilja, na način da se minimizira cjenovni pritisak na krajnje kupce pojedinih energenata.

Uz članak 10.

Ovim člankom, obzirom na proširen opseg pojma opskrbljivača, pojašnjava se da se obveza informiranja ne odnosi na krajnje kupce s kojima ne postoji trajniji ugovorni odnos.

Uz članak 11.

Ovim člankom uklanja se obveza koju se pripisuje strankama obveznicama, obzirom da distributeri prestaju biti stranke obveznice, ali se dodaje ispuštena obveza unosa podataka u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE).

Uz članak 12.

Ovim člankom precizira se o kojim se energetske subjektima radi i prenose se odrednice Direktive o zahtjevima postavljenima na sudjelovanje nacionalnih regulatornih tijela.

Uz članak 13.

Ovim člankom se precizira o kojim se subjektima radi, a obzirom na proširen opseg pojma opskrbljivača pojašnjava se da se obveze distributera energije iz ovoga članka odnose samo na energetske subjekte koji imaju dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe.

Uz članak 14.

Ovim člankom prenose se odrednice Direktive o načinu provedbe energetskog pregleda.

Uz članak 15.

Ovim člankom uklanjaju se administrativni zahtjevi koji nisu zaživjeli u praksi, a koji su opterećivali procese.

Uz članak 16.

Ovim člankom pojašnjavaju se dužnosti javnog sektora, naročito u pogledu imenovanja jedne odgovorne osobe za energetske učinkovitost i načina njezina imenovanja.

Uz članak 17.

Ovim člankom prenose se odrednice Direktive o obvezi osiguravanja transparentnosti informacija.

Uz članak 18.

Ovim člankom upućuje se na propis izravne primjene, obzirom je donošenjem Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa, nestala potreba za zakonskim reguliranjem istih područja.

Uz članak 19.

Ovim člankom se detaljno uređuju odnosi u tipskom ugovoru o energetskom učinku, koji odgovaraju uvjetima koji ne predstavljaju javni dug u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima.

Uz članak 20.

Ovim člankom se prenose zahtjevi odrednice Direktive koje se odnose na sadržaj ugovora o energetske učinku te su propisane stavke koje treba uključiti u ugovore o energetske učinku sklopljene s javnim sektorom.

Uz članak 21.

Ovim člankom briše se odredba koja je zadirala u područje posebnog zakona kojim se uređuje područje proračuna.

Uz članak 22.

Ovim člankom se uređuje postupak osporavanja ostvarenja ušteda.

Uz članak 23.

Ovim člankom se pobliže uređuje pitanje ugovaranja o energetske učinku za javne i višestambene zgrade te ugovora o izvođenju radova na energetske obnovi višestambenih zgrada na način da se uredi i pitanje ugovaranja o dodjeli bespovratnih sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova jer je u provedbi Poziva za Energetske obnova višestambenih zgrada koji se sufinancira iz Europskog fonda za regionalni razvoj, uočeno da važeći zakon ne uređuje pitanje ugovaranja projekata energetske obnove zgrada za koja se dodjeljuju bespovratna EU sredstva.

Uz članak 24.

Ovim člankom se ukida predviđeno donošenje tehničkih propisa kao provedbene mjere ekodizajna, obzirom da je donošenje istih predviđeno u nadležnosti Europske komisije.

Uz članak 25.

Ovim člankom se razdvaja nadležnost inspektora između inspektora za energetske učinkovitost i nadležnosti tržišnih inspektora ministarstva nadležnog za gospodarstvo.

Uz članak 26.

Ovim člankom se prenose i preciziraju ovlasti tržišnih inspektora ministarstva nadležnog za gospodarstvo iz ranijeg članka 34. stavaka 5., 6. i 7. Zakona.

Uz članak 27.

Ovim člankom se ispravlja greška o primatelju informacije i terminski se uopćuje mjerenje i potrošnja energije svih vrsta.

Uz članke 28. – 30.

Ovim člancima se dopunjuju prekršajne odredbe, u pogledu obuhvaćenih subjekata, broja i opsega prekršaja.

Uz članak 31.

Ovim člankom se propisuje rok za donošenje rješenja o početku obveze strankama obveznicama i o obvezi za 2019. godinu i objava podataka o troškovima ulaganja u alternativne mjere po uštedenom kWh energije u 2017. godini.

Uz članke 32. i 33.

Ovim člancima se propisuju rokovi za donošenje provedbenih propisa.

Uz članak 34.

Ovim člankom uređuje se prestanak važenja propisa.

Uz članak 35.

Ovim člankom se uređuje primjena postupovnih odredbi.

Uz članak 36.

Ovim člankom se uređuje pitanje stupanja na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 12. listopada 2018. donio Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti, te su sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućeni predlagatelju na razmatranje radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

U odnosu na prihvaćene primjedbe i prijedloge Odbora za zakonodavstvo u tekstu Konačnog prijedloga zakona izvršene su izmjene teksta Prijedloga zakona kako slijedi:

- u članku 7. Prijedloga zakona brisan je dio odredbe kojim se ponovno navodi „u stavku 2.“,
- u članku 16. Prijedloga zakona radi jasnoće i preglednosti određeno je kako se mijenja cijeli članak 21. važećeg Zakona,
- u članku 25. Prijedloga zakona (članak 24. Konačnog prijedloga) propisano je kako ministar nadležan za gospodarstvo donosi pravilnik uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, sukladno mišljenju navedenog Odbora da se pravilnik jednog ministra donosi uz prethodnu suglasnost drugog ministra,

- u članku 26. Prijedloga zakona (članak 25. Konačnog prijedloga) brisan je dio odredbe u kojem se navodi iza kojih riječi se nalaze riječi koje se zamjenjuju te dio u kojem se ponovno navodi članak u kojem su već izvršene izmjene,
- u članku 35. Prijedloga zakona (članak 34. Konačnog prijedloga) zamijenjene su odredbe stavaka 1. i 2.,
- u članku 37. Prijedloga zakona (članak 36. Konačnog prijedloga) iza riječi: „osim članka 41.a stavaka 3. i 4.“ dodane su riječi: „ovoga Zakona“.

Klub zastupnika HNS-a je na sjednici Hrvatskoga sabora održanoj 3. listopada 2018. istaknuo kako je nejasno kako Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, imajući na umu propisanu nadležnost navedenog tijela, može provoditi politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom u zgradama u vlasništvu javnog sektora ili koje koristi javni sektor te provoditi program energetske obnove. Isto tako, navedeni Klub uputio je na moguću neusklađenost članka 8. Prijedloga zakona, kojim se mijenja članak 9. stavak 2. točka 2. važećeg Zakona, s člankom 5. Direktive.

Klub zastupnika SDP-a istaknuo je također nejasnoću oko odredbi Prijedloga zakona kojom je propisana na nadležnost Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje u sustavu gospodarenja energijom.

Primjedbe koje se odnose na nadležnost Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje u sustavu gospodarenja energijom prihvaćene su te su u tekstu Konačnog prijedloga izvršene izmjene na način da tijelo za provođenje politike sustavnog gospodarenja energijom nije više Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, već Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama te je sukladno navedenim izmjenama izvršena i renumeracija članaka.

Nadalje, u članku 8. Prijedloga zakona kojim se mijenja članak 9. stavak 2. točka 2. važećeg Zakona odredba je izmijenjena na način da je u Konačnom prijedlogu određeno kako Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti između ostaloga, sadrži i ukupnu površinu poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti koje su bile obnovljene u prethodnoj godini ili procijenjene uštede energije u zgradama u vlasništvu i uporabi središnje vlasti ostvarene energetsom obnovom ili primjenom drugih mjera.

Nastavno, naknadnom analizom Prijedloga zakona u cilju normativnopravnog poboljšanja istoga, u odnosu na Prijedlog zakona u Konačnom prijedlogu dodatno su izvršene i sljedeće izmjene:

- članku 3. Prijedloga zakona, kojim se mijenja članak 4. stavak 2. važećeg Zakona, dopunjena je definicija distributera energije na način da je uključen u operator distribucijskog sustava, te je izmijenjena definicija krajnje potrošnje energije u točki 24.
- dodatno je uređen članak 9. Prijedloga zakona, te je preciznije definiran sustav obveza uštede energije, na način da je utvrđeno kako će se početna osnovica obveze odrediti u visini 1,5% godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u prethodnoj godini, a radi ostvarenja ciljanih ušteda te je detaljnije propisano kako je u prvom izvješću o ostvarenim uštedama stranka obveznika dužna prijaviti sve ostvarene nove uštede koje su rezultat mjera koje je stranka obveznika poduzela nakon 1. siječnja 2014. godine

kao ostvarenje obveze u protekloj kalendarskoj godini, a stranka obveznica može postaviti zahtjev da se takva ušteda ili njihov dio obračuna u neku od idućih godina trenutnog razdoblja kumuliranja

- kao rezultat provedenih mjerenja administrativnog opterećenja gospodarstvenika (SCM mjerenja), u članku 14. Prijedloga zakona izmijenjen je članak 19. stavak 5. važećeg Zakona na način da je rok važenja ovlaštenja za energetske pregled velikih poduzeća sa pet godina produljen na sedam godina,
- u članku 24. Prijedloga zakona (članak 23. Konačnog prijedloga), kojim se dodaje članak 30.a, isti je dopunjen stavkom kojim se propisuje kako odluku o sklapanju ugovora o energetske obnovi višestambene zgrade donose suvlasnici zgrade temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima i po broju suvlasnika nekretnine.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

Klub zastupnika SDP-a ukazao je na preispitivanje članka 35. Prijedloga zakona kojim se određeni propisi stavljaju izvan snage u smislu eventualnih pravnih praznina u razdoblju do donošenja novih propisa koji uređuju istu materiju. S tim u vezi, ističe se kako Uredbe Europske komisije predstavljaju tehničke propise koji se izravno primjenjuju na pitanja ekodizajna, stoga je materija koja je propisana pravilnicima iz članka 35. Prijedloga zakona, koji se istim stavljaju izvan snage, normativno uređena Uredbama Europske komisije.

Na sjednici Hrvatskoga sabora od 3. listopada 2018., nije bilo dodatnih konkretnih primjedbi i prijedloga o kojima bi se predlagatelj posebno očitovao.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje područje učinkovitog korištenja energije, donošenje planova na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i nacionalnoj razini za poboljšanje energetske učinkovitosti te njihovo provođenje, mjere energetske učinkovitosti, obveze energetske učinkovitosti, obveze regulatornog tijela za energetiku, operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora tržišta energije u svezi s prijenosom, odnosno transportom i distribucijom energije, obveze distributera energije, opskrbljivača energije i/ili vode, a posebice djelatnost energetske usluge, utvrđivanje ušteda energije te prava potrošača u primjeni mjera energetske učinkovitosti.

(2) Na odnose koji nisu uređeni ovim Zakonom supsidijarno se primjenjuju propisi kojima se uređuje energetska sektor i pojedina tržišta energije, gradnja, zaštita okoliša, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, državne potpore i drugi propisi.

Primjena pravne stečevine Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetska učinkovitosti kojom se dopunjuju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i ukidaju direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315,14. 11. 2012.).

Definicije pojmova

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju značenja utvrđena Zakonom o energiji, zakonom kojim se uređuje tržište električne energije i zakonom kojim se uređuje tržište toplinske energije.

(2) U ovom se Zakonu koriste i pojmovi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (u daljnjem tekstu: APN) – Agencija nadležna za posredovanje u prometu određenim nekretninama između vlasnika i zainteresiranih domaćih fizičkih ili pravnih osoba
2. agregator – pružatelj usluga potražnje koji kombinira više kratkotrajnih opterećenja potrošača za prodaju ili dražbu na organiziranim tržištima energije

3. cjelokupna učinkovitost – godišnji iznos proizvodnje električne i mehaničke energije i proizvodnje korisne topline podijeljen s gorivom utrošenim za toplinsku energiju proizvedenu u postupku kogeneracije i bruto proizvodnju električne i mehaničke energije
4. davatelj subvencije – tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, fondovi i pravne osobe u vlasništvu države i druge pravne osobe koje dodjeljuju ili upravljaju subvencijama u Republici Hrvatskoj
5. distributer energije – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost distribucije energije
6. eko-dizajn – podrazumijeva integraciju zahtjeva zaštite okoliša u dizajn proizvoda s ciljem poboljšanja utjecaja na okoliš proizvoda povezanih s energijom kroz njegov čitav životni ciklus
7. ekonomski opravdana potražnja – potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače u tržišnim uvjetima mogla zadovoljiti postupcima proizvodnje energije različitim od kogeneracije
8. električna energija iz kogeneracije – električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne topline i obračunana u skladu s metodologijom za izračun električne energije iz kogeneracije
9. energetska obnova zgrade – primjena mjera energetske učinkovitosti u svrhu poboljšanja energetske svojstva zgrade ili njezina dijela i temeljnog zahtjeva za građevinu – gospodarenje energijom i očuvanje topline. Pri čemu mjere energetske učinkovitosti obuhvaćaju: energetski pregled i energetsko certificiranje zgrade za potrebe energetske obnove, izradu projektne dokumentacije za energetska obnova zgrade kojom se dokazuje ušteda energije, povećanje toplinske zaštite ovojnice zgrade, unapređenje tehničkih sustava zgrade koji uključuju tehničku opremu za grijanje, hlađenje, ventilaciju, klimatizaciju i pripremu potrošne tople vode, sustav rasvjete te sustav automatizacije i upravljanja zgrade ili njezina dijela te uvođenje sustava obnovljivih izvora energije
10. energetska učinkovitost – odnos između ostvarenog korisnog učinka i energije potrošene za ostvarenje tog učinka, kao i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora energije i /ili kogeneracije za koju se ne ostvaruje poticajna cijena temeljem posebnih propisa
11. energetski pregled – sustavan postupak stjecanja odgovarajućeg znanja o postojećem profilu potrošnje energije zgrade ili skupine zgrada, industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne ili javne usluge, utvrđivanja i kvantificiranja troškovno učinkovitih mogućnosti ušteda energije te izvješćivanja o rezultatima
12. energetski pregled za velika poduzeća – energetski pregled koji obuhvaća energetski pregled zgrada u skladu sa zakonom kojim se uređuje gradnja i energetski pregled tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja sukladno pravilniku o energetskim pregledima za velika poduzeća
13. energija – primarni energenti i/ili transformirani oblik energije, odnosno električna energija, toplinska energija, plin, nafta i naftni derivati i energija iz obnovljivih izvora

14. energetska usluga – provedba projekta energetske učinkovitosti i ostalih povezanih aktivnosti temeljena na ugovoru o energetske učinku s jamstvom da u referentnim uvjetima vodi do provjerljivog i mjerljivog ili procjenjivog poboljšanja energetske učinkovitosti i/ili ušteda energije i/ili vode

15. europska norma – norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu

16. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) – pravna osoba s javnim ovlastima, osnovana posebnim zakonom koja obavlja djelatnost utvrđenu ovim i posebnim zakonom

17. gospodarenje energijom – sve radnje kontinuiranog praćenja i analize potrošnje energije i vode koje obuhvaćaju utvrđivanje promjena u trendovima potrošnje energije i vode, određivanje ciljeva za uštedu energije i vode, uspoređivanje ostvarene potrošnje s predviđenom potrošnjom te prijedloge i provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti na toj osnovi

18. javna tijela – smatraju se javni naručitelji u skladu sa zakonom kojim se propisuje javna nabava

19. javni sektor – smatraju se proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

20. kogeneracija – istodobna proizvodnja toplinske i električne energije u istom postupku

21. kogeneracijska jedinica – jedinica koja može raditi u kogeneracijskom pogonu

22. korisna toplina – toplinska energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem

23. krajnji kupac – fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu potrošnju

24. krajnja potrošnja energije – cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, kućanstva, usluge i poljoprivreda, isključujući isporuku sektoru za pretvorbu energije i samoj energetskej industriji

25. mala kogeneracijska jedinica – kogeneracijska jedinica instaliranog kapaciteta manjeg od 1 MWe

26. mala i srednja poduzeća – poduzeće kako je definirano u glavi I. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20. 5. 2003., str. 36.), odnosno kategorija mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća koja se sastoji od poduzeća koja zapošljavaju manje od 250 osoba te čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR ili čija godišnja bilanca stanja ne prelazi 43 milijuna EUR

27. međunarodna norma – norma koju je donijela Međunarodna organizacija za normizaciju te koja je stavljena na raspolaganje javnosti

28. ministar – ministar nadležan za energetiku

29. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku

30. mikrokogeneracijska jedinica – kogeneracijska jedinica najvećeg kapaciteta manjeg od 50 kW_e

31. mjera politike – regulatorni, financijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i provodi se u državi članici s ciljem stvaranja okvira potpore, zahtjeva ili poticaja kojima se osigurava da sudionici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i poduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti

32. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti – sve radnje koje redovito vode provjerljivom i mjerljivom ili procjenjivom poboljšanju energetske učinkovitosti, odnosno smanjenju potrošnje energije i/ili vode

33. nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) – računalna aplikacija za praćenje i analizu potrošnje energije u zgradama javnog sektora koju vodi APN, a u koju se unose opći, konstrukcijski i energetske podaci te podaci o neposrednoj potrošnji energije i/ili vode za svaku zgradu javnog sektora

34. nacionalni okvirni cilj ušteda energije – sveobuhvatni planirani cilj ušteda u neposrednoj potrošnji energije u Republici Hrvatskoj, a izračunava se i određuje u skladu s metodologijom utvrđenom pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

35. nacionalni fond zgrada – obuhvaća stambene i nestambene zgrade, odnosno cjelokupni fond zgrada u Republici Hrvatskoj

36. nove uštede energije – uštede energije koje se postižu primjenom mjera energetske učinkovitosti utvrđenih pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije, a koje su provedene nakon 1. siječnja 2014.

37. omjer električne i toplinske energije – omjer između električne energije iz kogeneracije i korisne topline u isključivo kogeneracijskom pogonu, uz korištenje radnih podataka određene jedinice

38. osoba zadužena za praćenje potrošnje energije u javnom sektoru – fizička ili pravna osoba koja je od strane odgovorne osobe imenovana da nadzire potrošnju energije i vode u građevini ili pojedinom upravnom tijelu

39. operator prijenosnog sustava – pravna ili fizička osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže na zadanom području i prekograničnih prijenosnih vodova prema ostalim mrežama te za osiguravanje dugoročne sposobnosti mreže da zadovolji razumne zahtjeve za prijenosom električne energije

40. operator tržišta energije – pravna osoba koja je odgovorna za organiziranje tržišta električne energije i plina u skladu s odredbama zakona kojima se uređuje tržište električne energije i tržište plina

41. opskrbljivač energije – energetski subjekt koji obavlja energetske djelatnosti opskrbe energije
42. ovlaštena stranka – pravni subjekt na koji je Vlada Republike Hrvatske ili drugo javno tijelo prenijelo ovlasti za razvoj financijskog plana, njegovo upravljanje ili rad u ime Vlade Republike Hrvatske ili drugog javnog tijela
43. napredni mjerni sustavi / pametni sustav mjerenja – elektronički sustav koji može mjeriti potrošnju energije pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te prenositi i primati podatke koristeći se nekim oblikom elektroničke komunikacije
44. poboljšanje energetske učinkovitosti – smanjenje potrošnje energije uz iste referentne uvjete i jednak učinak kao prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ili projekta energetske učinkovitosti, a koje je posljedica primjene energetski učinkovitih tehnologija, sustava i proizvoda, primjene obnovljivih izvora energije za pretežno ili potpuno pokrivanje vlastite potrošnje energije u građevini i/ili promjena u ponašanju korisnika
45. poduzeće za maloprodaju energije – fizička ili pravna osoba koja prodaje energiju krajnjim kupcima
46. pojedinačna mjera – mjera koja dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koje se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se poduzima kao posljedica mjere politike
47. potrošnja primarne energije – bruto kopnena potrošnja bez neenergetskog korištenja
48. preuređenje u značajnoj mjeri – preuređenje čiji troškovi prelaze 50 % troškova ulaganja za novu usporedivu jedinicu
49. proizvod povezan s energijom – sva roba koja tijekom upotrebe utječe na potrošnju energije, a koja se stavlja na tržište i/ili pušta u rad, uključujući i dijelove namijenjene za ugradnju u proizvode povezane s energijom, koje se stavlja na tržište i/ili pušta u rad kao pojedinačne dijelove za krajnje korisnike i čije se okolišne značajke mogu neovisno procijeniti
50. provedbene mjere za eko-dizajn – mjere usmjerene na utvrđivanje konkretnih zahtjeva za eko dizajnom određenih grupa proizvoda povezanih s energijom
51. provedbeno tijelo javne vlasti – tijelo na koje se primjenjuje javno pravo i koje je odgovorno za provedbu ili praćenje oporezivanja u području energetike ili emisija ugljika, financijskih planova i instrumenata, fiskalnih poticaja, standarda i normi, sustava označavanja energetske učinkovitosti, osposobljavanja ili obrazovanja
52. pružatelj energetske usluge – fizička ili pravna osoba koja pruža energetske usluge ili druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti krajnjem kupcu
53. referentna potrošnja energije i/ili vode – potrošnja energije i/ili vode pri referentnim uvjetima prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, koja se koristi kao osnova za usporedbu u određivanju budućih ušteda energije i/ili vode

54. referentni uvjeti – predstavljaju vrijednosti neovisnih varijabli koje utječu na potrošnju energije i/ili vode u građevini prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, u odnosu na koje se provodi normalizacija potrošnje energije i/ili vode nakon provedbe mjere
55. regulatorno tijelo za energetiku – nezavisni regulator energetske djelatnosti osnovan zakonom kojim se uređuje obavljanje energetske djelatnosti, odnosno Hrvatska energetska regulatorna agencija
56. središnja vlast – upravna tijela u pravnom sustavu državne uprave
57. stranka obveznica – distributer energije ili poduzeće za maloprodaju energije za koje je obvezujući sustav obveze energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona
58. stranka sudionica – tvrtka ili javno tijelo koje se obvezalo ostvariti određene ciljeve na temelju dobrovoljnog sporazuma ili je obuhvaćeno instrumentom nacionalne regulatorne politike
59. stupanj izgrađenosti – omjer između površine poda zgrade i površine zemljišta na određenom području
60. sustav gospodarenja energijom – skup međusobno povezanih i djelujućih elemenata plana u kojem su određeni cilj povećanja energetske učinkovitosti i strategija za njegovo ostvarivanje
61. ugovor o energetske učinku – ugovor između korisnika i pružatelja energetske usluga, verificiran i praćen tijekom cijelog svog trajanja, pri čemu se investicija u radove, opremu i usluge za provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti obuhvaćenih energetske uslugom otplaćuje prema ugovorenom stupnju poboljšanja energetske učinkovitosti ili drugim ugovorenim kriterijima, kao što su financijske uštede
62. učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje – sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja koji upotrebljava najmanje 50 % obnovljive energije, 50 % otpadne topline, 75 % topline dobivene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i topline
63. učinkovito grijanje i hlađenje – sustav grijanja i hlađenja koji, u odnosu na ishodišni scenarij koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava na troškovno učinkovit način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi sukladno Zakonu o tržištu toplinske energije i uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju
64. učinkovito individualno grijanje i hlađenje – sustav opskrbe za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje utrošak neobnovljive primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava ili zahtijeva jednak utrošak neobnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju
65. ukupna korisna površina poda – površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta

66. upravitelj nekretnine – fizička ili pravna osoba koju su suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora
67. ušteda energije – količina uštedene energije i/ili vode utvrđena mjerenjem i/ili procjenom potrošnje prije i poslije primjene jedne ili više mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uz normalizaciju prema referentnim uvjetima
68. veliki grad – jedinice lokalne samouprave koje imaju više od 35.000 stanovnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje područje lokalne i područne (regionalne) samouprave
69. velika poduzeća – trgovačka društva koja ispunjavaju barem dva od sljedećih uvjeta: ukupna aktiva od najmanje 130.000.000,00 kuna, godišnji prihod od najmanje 260.000.000,00 kuna, prosječno najmanje 250 radnika tijekom poslovne godine
70. zajamčena ušteda – vrijednost uštede energije i/ili vode koju jamči pružatelj energetske usluge, a ostvaruje se na način da mjere utvrđene ugovorom o energetske učinku u referentnim uvjetima dovode do provjerljivih ušteda energije i/ili vode koje se mogu utvrditi mjerenjem ili procjenom
71. visokoučinkovita kogeneracija – kogeneracija koja udovoljava kriterijima utvrđenim Pravilnikom o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije
72. vrijednost zajamčene uštede – novčana vrijednost uštede energije i/ili vode utvrđena ugovorom o energetske učinku
73. životni ciklus – označava posljedične i međusobno povezane faze proizvoda povezanog s energijom od uporabe sirovine za proizvodnju proizvoda do konačnog odlaganja proizvoda nakon prestanka korištenja.

II. OVLASTI NADLEŽNIH TIJELA

Ministarstvo

Članak 5.

U pripremi i provođenju politike energetske učinkovitosti Ministarstvo:

1. izrađuje Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Nacionalni akcijski plan), zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva, ministarstvom nadležnim za poslove zaštite okoliša i Nacionalnim koordinacijskim tijelom za energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Nacionalno koordinacijsko tijelo)
2. ocjenjuje učinak provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, a posebno Nacionalnog akcijskog plana
3. izrađuje izvješće o provedbi Nacionalnog akcijskog plana, zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i Nacionalnim koordinacijskim tijelom
4. provodi politiku Vlade Republike Hrvatske u području energetske učinkovitosti

5. osigurava uključivanje zahtjeva energetske učinkovitosti u druge sektorske politike
6. izvješćuje Europsku komisiju o provedbi Nacionalnog akcijskog plana
7. ostvaruje međunarodnu suradnju Republike Hrvatske u području energetske učinkovitosti
8. sudjeluje u radu tijela Europske komisije u području energetike i energetske učinkovitosti
9. priprema izvješća o primjeni smjernica Europske unije u području energetske učinkovitosti u pravni sustav Republike Hrvatske.

Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetske učinkovitost

Članak 7.

- (1) Nacionalno koordinacijsko tijelo provodi politiku energetske učinkovitosti utvrđenu odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.
- (2) Za Nacionalno koordinacijsko tijelo određuje se Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija.
- (3) U provođenju politike energetske učinkovitosti Nacionalno koordinacijsko tijelo nadležno je za:
 1. osiguravanje sustavnog planiranja za poboljšanje energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj
 2. davanja suglasnosti na planove iz članaka 11. i 12. ovoga Zakona
 3. vođenje sustava za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije i provođenje postupka verifikacije ušteda energije sukladno odredbama pravilnika iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona
 4. praćenje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje uključuju neovisnu provjeru statistički značajnog udjela mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
 5. objavljivanje na svojim mrežnim stranicama i redovito ažuriranje informacija o:
 - dostupnim ugovorima o energetskim uslugama i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore kako bi se zajamčile uštede energije i prava krajnjih kupaca
 - financijskim instrumentima, poticajima, financijskim potporama i zajmovima kojima se podupiru projekti u vezi s uslugama energetske učinkovitosti
 - popisu dostupnih pružatelja energetskih usluga
 - provedbi Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti i provedbi Akcijskog plana energetske učinkovitosti, uključujući i primjere najbolje prakse

– načinu i sredstvima za uključivanje krajnjih kupaca tijekom uvođenja naprednih mjernih uređaja putem priopćenja o troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije te informacijama o mjerama za povećanje energetske učinkovitosti

6. provođenje drugih aktivnosti određenih odredbama ovoga Zakona.

III. PLANOVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Nacionalni akcijski plan

Članak 8.

(1) Nacionalni akcijski plan planski je dokument koji se donosi za trogodišnje razdoblje, najkasnije do 1. travnja godine donošenja, a kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti.

(2) Nacionalni akcijski plan mora sadržavati:

1. prikaz i ocjenu stanja te potrebe u potrošnji energije
2. dugoročne ciljeve, uključujući nacionalni okvirni cilj ušteda energije, mjere i pokazatelje za poboljšanje energetske učinkovitosti
3. nositelje aktivnosti i rokove provedbe
4. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu sa Strategijom energetskog razvitka i drugim strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske
5. plan za povećanje broja zgrada gotovo nulte energije
6. mjere za osiguranje godišnje obnove 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti kako bi se ispunili barem minimalni zahtjevi energetske svojstava, odnosno minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za zgrade odnosno građevinske cjeline sukladno tehničkom propisu kojim se uređuje područje racionalne uporabe energije i toplinske zaštite u zgradama
7. izračun planiranih ušteda energije u skladu s pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
8. izvore financiranja plana.

(3) Nacionalni akcijski plan izrađuje Ministarstvo, zajedno s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i Nacionalnim koordinacijskim tijelom, a donosi ga Vlada Republike Hrvatske do 1. travnja svake tri godine.

Izvješće o provedbi Nacionalnog akcijskog plana

Članak 9.

(1) Izvješće o provedbi Nacionalnog akcijskog plana izrađuje Ministarstvo, zajedno s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i

Nacionalnim koordinacijskim tijelom, a usvaja ga Vlada Republike Hrvatske do 1. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji i sadrži analizu ostvarenja ciljeva u prethodnoj godini, uključujući nacionalni okvirni cilj ušteda energije i kumulativni cilj novih ušteda u krajnjoj potrošnji.

IV. OBVEZE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Sustavi obveze energetske učinkovitosti

Članak 13.

(1) Za Republiku Hrvatsku provođenje politike energetske učinkovitosti određuje se kumulativnim ciljem nove uštede energije u krajnjoj potrošnji do 31. prosinca 2020.

(2) Cilj iz stavka 1. ovoga članka provodi se u skladu s pravilnikom iz stavka 5. ovoga članka utvrđenjem distributera energije i poduzimanjem drugih mjera politike za ostvarivanje uštede energije (u daljnjem tekstu: alternativne mjere).

(3) Obveza distributera energije iz stavka 2. ovoga članka označava iznos uštede koji su distributeri energije dužni ostvariti ulaganjem u poboljšanje energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji.

(4) Ako distributer energije ne ostvari obveze iz stavka 3. ovoga članka, dužan je plaćati doprinos Fondu u iznosu koji je jednak ulaganjima potrebnim za ispunjavanje neostvarenog dijela uštede iz prethodne godine.

(5) Ministar pravilnikom određuje kumulativni cilj nove uštede energije u neposrednoj potrošnji, alternativne mjere, kriterije za izračun iznosa ušteda, način izračuna uštede, iznos obveze uštede energije za svakog distributera energije, način izračuna iznosa doprinosa distributera Fondu iz stavka 4. ovoga članka, te način izvještavanja distributera na godišnjoj razini o ostvarenim uštedama energije u neposrednoj potrošnji. Iznos obveza ušteda temelji se na objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima, koji mogu sadržavati i zahtjeve sa socijalnim ciljem, uključujući i zahtjev da se dio mjera za povećanje energetske učinkovitosti provede kao prioritet kod ugroženih kupaca.

Dužnosti opskrbljivača energije

Članak 14.

(1) Opskrbljivač energije dužan je bez naknade na zahtjev krajnjeg kupca, a najmanje jednom godišnje dostaviti informacije o obračunu električne energije, toplinske energije, odnosno plina, te prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca, koje obuhvaćaju:

1. cijenu i stvarnu potrošnju energije

2. usporedni grafički prikaz sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prethodne godine

3. kontakte pojedinih organizacija krajnjih kupaca, adrese mrežnih stranica gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama i korisnim savjetima za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju

4. usporedbu s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca.

(2) Opskrbljivač iz stavka 1. ovoga članka dužan je podatke o mjerenju i potrošnji električne energije, toplinske energije, odnosno plina i vode u javnom sektoru upisivati jednom mjesečno u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE).

(3) Regulatorno tijelo za energetiku provodi nadzor nad obvezama opskrbljivača energije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Dužnosti distributera energije

Članak 15.

(1) Distributeri energije dužni su dostaviti Ministarstvu jednom godišnje do 1. veljače tekuće godine za prethodnu godinu:

1. zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima

2. trenutačne informacije o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca, uz očuvanje cjelovitosti i povjerljivosti privatnih ili poslovno osjetljivih informacija.

(2) Distributeri energije osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima energije i tople vode u kućanstvima budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca.

(3) Pojedinačna brojila iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se po konkurentnim cijenama prilikom:

1. zamjene postojećeg brojila, osima ako je to tehnički neizvedivo ili troškovno neučinkovito u odnosu na dugoročno procijenjenu potencijalnu uštedu

2. postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvrgnuta rekonstrukciji.

(4) Regulatorno tijelo za energetiku provodi nadzor nad obvezama distributera energije iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

Dužnosti operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora tržišta energije

Članak 17.

(1) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava, uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem kontinuiteta opskrbe toplinskom energijom, u okviru odgovornosti za dispečiranje proizvodnih postrojenja na svojem području osiguravaju da, podložno zahtjevima koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnost mreže temeljenima na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima:

- jamče prienos i distribuciju električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije
- prioritetni ili zajamčen pristup mreži za električnu energiju iz visokoučinkovite kogeneracije
- pri dispečiranju postrojenja za proizvodnju električne energije osiguravaju prioritetno odašiljanje električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije u mjeri u kojoj to dozvoljava siguran rad nacionalnog elektroenergetskog sustava.

(2) Operator prijenosnog sustava, u suradnji s operatorom distribucijskog sustava donosi jasna i detaljna pravila koja se odnose na rangiranje različitih prioriteta pristupa i odašiljanja dodijeljenih u njihovim elektroenergetskim sustavima, a koja se objavljuju na njihovim mrežnim stranicama. Pri osiguravanju prioritetnog pristupa ili odašiljanja za visokoučinkovitu kogeneraciju, može se odrediti rangiranje između i unutar različitih vrsta obnovljive energije i visokoučinkovite kogeneracije, odnosno osigurava se da prioritetni pristup ili odašiljanje za energiju iz različitih obnovljivih izvora energije nisu ometani.

(3) Osim obveza utvrđenih u stavku 1. ovoga članka, operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su ispuniti sljedeće zahtjeve:

1. utvrditi i objaviti standardna pravila u vezi s pokrivanjem i podjelom troškova tehničke prilagodbe, kao što su priključci na mrežu i jačanje mreže, poboljšanjem rada mreže i nediskriminirajućom primjenom kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije

2. svakom novom proizvođaču električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije koji se želi priključiti na sustav pružiti sveobuhvatne i potrebne informacije, uključujući:

- sveobuhvatnu i detaljnu procjenu troškova povezanih s priključenjem na mrežu
- razuman i točan vremenski raspored za zaprimanje i obradu zahtjeva za priključenje na mrežu
- razuman okvirni vremenski raspored za svaki predloženi priključak na mrežu, s tim da cjelokupni proces priključivanja na mrežu ne bi trebao trajati dulje od 24 mjeseca, vodeći računa o razumnoj praktičnosti i nediskriminaciji.

3. osigurati standardizirane i pojednostavnjene postupke za priključivanje distribuiranih proizvođača energije iz visokoučinkovite kogeneracije kako bi olakšali njihovo priključivanje na mrežu.

(4) Standardna pravila iz stavka 3. točke 1. ovoga članka temelje se na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima, a posebno se uzimaju u obzir svi troškovi i koristi povezani s priključivanjem navedenih proizvođača na mrežu. U pravilima mogu biti predviđene različite vrste priključaka.

(5) Operator tržišta energije, s obzirom na zahtjeve koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnosti mreže, poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava mogućnost ponude usluge uravnoteženja i druge operativne usluge na razini operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo s obzirom na način rada visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja.

(6) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava u slučaju iz stavka 5. ovoga članka dužni su osigurati da su takve usluge uključene u proces nadmetanja za usluge koji mora biti transparentan, nediskriminirajući i podložan kontroli.

(7) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava s obzirom na tehnička ograničenja svojstvena upravljanju mrežama, dužni su osigurati da pri ispunjavanju zahtjeva za usluge uravnoteženja i pomoćne usluge postupaju prema pružateljima odgovora na potražnju, uključujući agregatore, na nediskriminirajući način i u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima.

(8) Regulatorno tijelo za energetiku može tražiti od operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava da, uzimajući u obzir tehnička ograničenja svojstvena upravljanju mrežama, potiču pristup odgovoru na potražnju na način da u suradnji s pružateljima usluge potražnje i potrošačima definiraju tehničke načine sudjelovanja na tržištu uravnoteženja, rezervi i drugih usluga sustava u skladu s tehničkim zahtjevima tih tržišta i mogućnostima odgovora na potražnju. Takve specifikacije uključuju sudjelovanje agregatora.

Mjerenje i informacije o obračunu

Članak 18.

(1) Kako bi se krajnjim kupcima omogućila regulacija vlastite potrošnje energije, obračun se treba provoditi na temelju stvarne potrošnje najmanje jednom godišnje. Informacije o obračunu moraju se dostaviti krajnjem kupcu dva puta godišnje, odnosno na zahtjev krajnjeg kupca moraju se dostaviti ili slati u elektroničkom obliku najmanje svaka tri mjeseca.

(2) Distributeri, odnosno opskrbljivači energije i/ili vode dužni su prema potrebi u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrdama izdanim krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje staviti sljedeće informacije:

1. o trenutnim stvarnim cijenama i stvarnoj potrošnji energije

2. usporedbu sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, po mogućnosti u grafičkom obliku

3. kontaktne informacije organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese mrežnih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju.

(3) Opskrbljivači, distributeri energije i operator distribucijskog sustava dužni su u ugovorima, prilikom izmjene ugovora, u računima koje kupci primaju ili na mrežnim stranicama namijenjenima pojedinačnim kupcima obavještavati svoje kupce na jasan i razumljiv način o kontaktnim informacijama neovisnih centara za savjetovanje potrošača, energetske agencije ili sličnih institucija, uključujući njihove internetske adrese, gdje se mogu dobiti savjeti o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, referentnim profilima za potrošnju energije i tehničkim specifikacijama za uređaje koji koriste energiju, pri čemu ti savjeti mogu dovesti do smanjenja potrošnje energije navedenih uređaja.

(4) Regulatorno tijelo za energetiku u izradi analize troška i dobiti za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce sukladno Zakonu o energiji, uzima u obzir:

1. da sustavi mjerenja krajnjim kupcima pružaju informacije o stvarnom vremenu uporabe i da su ciljevi energetske učinkovitosti i koristi za krajnje kupce potpuno uzeti u obzir prilikom uspostavljanja minimalnih funkcionalnosti brojila i određivanja obveza sudionika na tržištu

2. sigurnost pametnih brojila i podatkovnih komunikacija te privatnost krajnjih kupaca u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka

3. da se na zahtjev krajnjeg kupca, osigura da brojilo može uzimati u obzir električnu energiju prenesenu u mrežu iz vlastite potrošnje

4. da na zahtjev krajnjih kupaca podaci o mjerenju predaje i preuzimanja električne energije budu dostupni krajnjim kupcima ili trećoj osobi koja djeluje u ime krajnjeg kupca u lako razumljivom obliku koji se može koristiti za usporedbu ponuda pod jednakim uvjetima

5. da se u trenutku postavljanja pametnih brojila kupcima pruže odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s njihovim punim potencijalom u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenjem potrošnje energije.

(5) Ako krajnji kupci nemaju napredne mjerne uređaje, distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i opskrbljivači energije osiguravaju da su informacije o obračunu točne i temeljene na stvarnoj potrošnji, ako je to tehnički izvedivo i gospodarski opravdano.

(6) Naprednim mjernim uređajima postavljenima u skladu sa stavkom 4. ovoga članka osiguravaju se točne informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje, odnosno osigurava se da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.

(7) Dodatne informacije iz stavka 6. ovoga članka uključuju:

1. kumulativne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće. Podaci odgovaraju razdobljima za koja su na raspolaganju informacije o redovitom obračunu

2. detaljne podatke u skladu s vremenom uporabe za bilo koji dan, tjedan, mjesec i godinu. Navedeni se podaci stavljaju na raspolaganje krajnjem kupcu putem interneta ili sučelja brojila za razdoblje od najmanje prethodna 24 mjeseca ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće.

(8) Neovisno o tome jesu li postavljena pametna brojila ili nisu, opskrbljivači energije dužni su osigurati:

1. da na zahtjev krajnjih kupaca, u mjeri u kojoj su dostupne informacije o obračunu električne energije i prethodne potrošnje krajnjih kupaca, budu stavljene na raspolaganje opskrbljivaču energije kojeg odredi krajnji kupac

2. da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku te da na zahtjev dobiju jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji

3. da su uz račun dostupne i odgovarajuće informacije kako bi krajnji kupci dobili detaljno izvješće o trenutačnim troškovima energije

4. da na zahtjev krajnjeg kupca odrede da se informacije sadržane u takvim računima ne smatraju zahtjevom za plaćanje

5. da se informacije o troškovima energije i procjene troškova energije potrošačima daju na zahtjev, pravodobno i u lako razumljivom obliku, čime se potrošačima omogućuje usporedba ponuda pod jednakim uvjetima.

Dužnosti velikih poduzeća

Članak 19.

(1) Velika poduzeća dužna su izraditi energetske pregled za velika poduzeća svake četiri godine. Način provođenja energetskog pregleda za velika poduzeća, uvjete izdavanja i ukidanja ovlaštenja za energetske preglede za velika poduzeća te druga pitanja vezana uz ovlaštenje za energetske preglede za velika poduzeća, kao i sadržaj i način vođenja registra propisuje pravilnikom ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove graditeljstva.

(2) Velika poduzeća dužna su čuvati izvješće o provedenom energetskom pregledu za velika poduzeća najmanje deset godina.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, velika poduzeća koja uvedu sustav upravljanja energijom ili okolišem, koji u sebi sadrži obvezu redovne provedbe energetskih pregleda, na temelju certifikata izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama, nisu dužna izraditi energetske preglede.

(4) Energetski pregled za velika poduzeća provodi fizička ili pravna osoba koja za to ima ovlaštenje (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba).

(5) Ovlaštenje iz stavka 4. ovoga članka daje Ministarstvo rješenjem, na rok od pet godina.

(6) Podnositelj zahtjeva za davanje ovlaštenja iz stavka 4. ovoga članka dužan je priložiti dokaze o ispunjavanju svih uvjeta za davanje tog ovlaštenja propisanih pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka i rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za davanje ovlaštenja iz tog stavka te rješenja o obustavi postupka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Ministarstvo ukida rješenjem ovlaštenje za energetske pregled za velika poduzeća osobi koja:

1. ne ispunjava propisane uvjete prema kojima je dobila ovlaštenje
2. ne obavlja poslove za koje je ovlaštena stručno, u skladu s pravilima struke i važećim propisima ili
3. obavlja poslove za koje nije ovlaštena.

(9) Protiv rješenja iz stavka 8. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(10) Ministarstvo vodi registar:

- ovlaštenih osoba za energetske preglede za velika poduzeća i
- izdanih izvješća o provedenim energetske pregledima za velika poduzeća.

(11) Registar je javan. Ministarstvo može podatke iz registra učiniti javno dostupnim na mrežnim stranicama ili na drugi prikladan način.

Javna rasvjeta

Članak 20.

(1) Javni sektor dužan je:

1. održavati i rekonstruirati javnu rasvjetu na način da smanjuje potrošnju električne energije i ispunjava ostale uvjete propisane Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja i propisima koji iz njega proizlaze
2. provoditi energetske preglede javne rasvjete jednom u pet godina od dana dostave posljednjeg izvješća o energetske pregledu
3. periodički, a najkasnije jednom godišnje analizirati potrošnju energije javne rasvjete te o tome izvijestiti Nacionalno koordinacijsko tijelo.

(2) Poblje obveze i način praćenja ispunjenja obveza iz stavka 1. ovoga članka i sva pitanja glede sadržaja i načina provedbe energetske pregleda javne rasvjete, uvjete za ovlaštene osobe za provođenje energetske pregleda javne rasvjete te sva druga pitanja s tim u vezi pravilnikom propisuje ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša.

Dužnosti javnog sektora

Članak 21.

- (1) Javni sektor dužan je upravljati potrošnjom energije i vode na energetske učinkovit način.
- (2) U ispunjenju obveze iz stavka 1. ovoga članka javni sektor:
1. imenuje pravnu ili fizičku osobu zaduženu za praćenje potrošnje energije i vode
 2. redovito prati i najmanje jednom mjesečno unosi podatke o potrošnji energije i vode u zgradama u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom
 3. periodički, a najkasnije jednom godišnje analizira potrošnju energije u zgradama, o čemu izvještava APN.
- (3) Način upravljanja potrošnjom energije, analiza potrošnje energije i način izvještavanja propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poslove graditeljstva.

Članak 23.

- (1) Ministarstvo zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i Nacionalnim koordinacijskim tijelom razvija internetsku platformu za pružanje informacija o dostupnim mehanizmima za energetske učinkovitost i financijskim i pravnim okvirima i instrumentima te njihovo opsežno širenje svim relevantnim sudionicima na tržištu.
- (2) Internetska platforma iz stavka 1. ovoga članka sadržava informacije o energetske certifikatima i izvješćima o pregledu, njihovoj svrsi i ciljevima, troškovno učinkovitim načinima poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada.
- (3) Ministarstvo zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i ministarstvom nadležnim za poslove zaštite okoliša, Nacionalnim koordinacijskim tijelom i Fondom, uključujući lokalna i regionalna tijela, potiče odgovarajuće inicijative za informiranje, podizanje svijesti i osposobljavanje s ciljem obavješćivanja građana o koristima i praktičnim prednostima poduzimanja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.
- (4) Fizičke i pravne osobe koje koriste obnovljive izvore energije i visoko učinkovitu kogeneraciju mogu koristiti poticajne mjere namijenjene za projekte energetske učinkovitosti.

Članak 24.

- (1) Dobavljači proizvoda, koji imaju značajan izravan ili neizravan utjecaj na potrošnju energije, i gdje je primjenjivo, na potrošnju drugih bitnih izvora tijekom korištenja, dužni su u tehničkoj dokumentaciji proizvoda navesti količinu energije koja se troši u propisanim uvjetima rada.
- (2) Dobavljač proizvoda dužan je:
1. distributeru proizvoda osigurati oznaku energetske učinkovitosti i informacijski list

2. osigurati tehničku dokumentaciju i na zahtjev nadležnog inspektora poslati elektroničku verziju dokumentacije na uvid u roku od deset dana od primitka zahtjeva.

(3) Distributer proizvoda dužan je na proizvod, koji je u prodavaonicama izložen radi prodaje, vidljivo istaknuti oznaku energetske učinkovitosti, a ako se proizvod prodaje na način koji ne omogućuje kupcu proizvoda uvid u informacijski list, dužan je osigurati da se kupac proizvoda prije kupnje proizvoda upozna s podacima iz informacijskog lista i s oznake energetske učinkovitosti.

(4) Prilikom oglašavanja proizvoda nužno je navesti razred energetske učinkovitosti proizvoda. U svim tehničkim materijalima vezanim uz proizvod, koji opisuje njegove tehničke karakteristike, potrebno je navesti informacije vezane uz potrošnju energije ili razred energetske učinkovitosti proizvoda.

(5) Ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša, propisuje pravilnikom oblik i sadržaj oznake, ovisno o vrsti proizvoda s obzirom na uporabu energije, zahtjeve minimalne energetske učinkovitosti proizvoda, obvezu određenih proizvoda da ispunjavaju uvjete minimalne energetske učinkovitosti, proizvode koji moraju biti opremljeni oznakom energetske učinkovitosti te postupke verifikacije u svrhu tržišnog nadzora.

(6) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na rabljene proizvode, proizvode namijenjene prijevozu ljudi i dobara te na natpisne pločice ili njihove ekvivalente nalijepljene na proizvode iz sigurnosnih razloga.

Ugovor o energetsom učinku

Članak 26.

(1) Ugovorom o energetsom učinku pružatelj energetske usluge obvezuje se naručitelju energetske usluge, djelomično ili u cijelosti vlastitim sredstvima, provesti mjere kojima se postiže ušteda energije i/ili vode u odnosu na referentnu potrošnju energije i/ili vode, a naručitelj se pružatelju energetske usluge obvezuje za to platiti naknadu sredstvima koja ostvari od uštede energije i/ili vode koja je posljedica ulaganja pružatelja energetske usluge.

(2) Ugovor o energetsom učinku mora biti u pisanom obliku i sadržavati:

1. naručitelja energetske usluge
2. pružatelja energetske usluge
3. podatke o referentnoj potrošnji energije
4. zajamčenu uštedu energije
5. postupke za utvrđivanje ušteda energije
6. način financiranja ulaganja u mjere poboljšanja energetske učinkovitosti
7. način plaćanja energetske usluge
8. način obračuna naknade za energetske uslugu

9. razdoblje na koje se sklapa ugovor.

(3) Zajamčena ušteda energije utvrđuje se mjerenjem ili procjenom.

(4) Kada se zajamčena ušteda energije utvrđuje mjerenjem, ugovorom o energetsom učinku detaljno se uređuje izračun referentne potrošnje energije i/ili vode u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Kada se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zajamčene uštede utvrđuje osoba ovlaštena za projektiranje sukladno zakonu kojim se uređuju arhitektonski i inženjerski poslovi i djelatnosti u prostornom uređenju ili gradnji.

(6) Način izračuna vrijednosti zajamčene uštede energije i/ili vode utvrđuje se ugovorom o energetsom učinku, a mogu biti ugovorene u fiksnom iznosu, primjenom indeksiranja cijena ili prema stvarnim cijenama energenata u trenutku obračuna.

(7) Za usluge, radove i robu prema ugovoru o energetsom učinku obveza poreza na dodanu vrijednost otplaćuje se kroz desetogodišnji period, nakon završene energetske obnove zgrade.

Energetska usluga u javnom sektoru

Članak 27.

(1) Način ugovaranja energetske usluge za javni sektor, obveze pružatelja i naručitelja energetske usluge, detaljniji sadržaj ugovora te proračunsko praćenje energetske usluge za naručitelja iz javnog sektora, propisuje uredbom Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva.

(2) Kada pružatelj energetske usluge jamči uštedu čija je vrijednost najmanje jednaka naknadi koju se javni naručitelj obvezuje plaćati pružatelju usluge, ugovor o energetsom učinku ne smatra se javnim dugom u smislu zakona kojim se uređuje područje proračuna. Sredstva za plaćanje naknade do vrijednosti određene ugovorom smatraju se redovnim troškovima za energiju.

(3) U postupku javne nabave za odabir energetske usluge primjenjuju se kriteriji ekonomski najpovoljnije ponude.

Ugovor o energetsom učinku višestambene zgrade

Članak 29.

(1) Odluku o sklapanju ugovora o energetsom učinku višestambene zgrade, u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 61. ovoga Zakona, s pružateljem energetske usluge suvlasnici zgrade donose temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima i po broju suvlasnika nekretnine.

(2) Osoba ovlaštena za sklapanje ugovora u ime i za račun suvlasničke zajednice određuje se odlukom iz stavka 1. ovoga članka. Ako se odlukom ne odredi osoba ovlaštena za sklapanje ugovora o energetsom učinku višestambene zgrade, takav ugovor potpisuje upravitelj zgrade.

(3) Ugovor iz stavka 2. ovoga članka, uz sadržaj propisan odredbom članka 26. stavka 2. ovoga Zakona, mora sadržavati odredbe kojima se određuje:

1. da je vrijednost zajamčene uštede veća ili jednaka od troškova naknade za ugovorenu energetske uslugu, uz obvezu pružatelja energetske usluge da o svome trošku održava one dijelove zgrade u koje je uloženo temeljem ugovora o energetske učinku od strane pružatelja energetske usluge
2. da rizik ostvarivanja zajamčene uštede snosi pružatelj energetske usluge
3. da sredstva za izvođenje energetske usluge u cijelosti osigurava pružatelj energetske usluge
4. da se naknada za energetske uslugu izračunava u odnosu na raniju prosječnu potrošnju za svakog suvlasnika zgrade u zadnje tri godine, osim ako se svi suvlasnici zgrade ne usuglase drukčije
5. da obveza plaćanja naknade za energetske uslugu nastaje u trenutku kada je ušteda stvarno i nastupila
6. da visina naknade za energetske uslugu ne može prelaziti razliku iznosa ostvarene uštede
7. trajanje obveze plaćanja naknade za energetske uslugu
8. da naknada za energetske uslugu uključuje naknadu vrijednosti ugrađenih dijelova i povećanja vrijednosti zgrade s tog osnova, te
9. ako se zajamčena ušteda ne ostvaruje, svaki suvlasnik zgrade može, nakon što pisanim putem obavijesti pružatelja energetske usluge, prestati plaćati naknadu za energetske uslugu određenu ugovorom o energetske učinku. Prestanak plaćanja naknade za energetske uslugu od strane jednog suvlasnika ne utječe na obvezu ostalih suvlasnika.

(4) Ugovorom o energetske učinku višestambene zgrade može se odrediti da se pružatelju energetske usluge odredi razuman rok za otklanjanje nedostataka zbog kojih se zajamčena ušteda ne ostvaruje. Ako se u dodatnom roku zajamčena ušteda ostvari, nastaviti će se plaćanje naknade za energetske uslugu prema ugovoru o energetske učinku. Pružatelj energetske usluge nema pravo na naknadu za uštedu koja nije ostvarena.

(5) Svaki suvlasnik zgrade može tražiti verifikaciju ušteda energije od Nacionalnog koordinacijskog tijela.

(6) Ako neki od suvlasnika zgrade ne daju podatke potrebne za izračun prosječne potrošnje iz stavka 3. točke 4. ovoga članka, potrošnja će se utvrditi procjenom, i to kao prosječna potrošnja s obzirom na relevantne tehničke uvjete te suvlasničke jedinice. Pružatelj energetske usluge dužan je, na zahtjev suvlasnika čija je potrošnja utvrđena procjenom nakon dostave relevantnih podataka, taj izračun korigirati.

(7) U slučaju neostvarivanja zajamčene uštede, suvlasnici zgrade nisu dužni ispuniti odredbe ugovora iz stavka 2. ovoga članka kojima bi se postizao jednak učinak. Ugrađeni dijelovi u zgradu u tom su slučaju u vlasništvu naručitelja energetske usluge.

(8) U slučaju raskida ugovora o energetsom učinku višestambene zgrade, zbog neostvarivanja zajamčene uštede, pružatelj energetske usluge dužan je o svom trošku vratiti zgradu u prvobitno stanje, ako je to moguće. Ako isto nije izvedivo ugrađeni dijelovi ostaju vlasništvo vlasnika zgrade bez dodatnih troškova za naručitelja energetske usluge.

Ugovor o izvođenju radova na energetske obnovi višestambene zgrade

Članak 30.

(1) Energetska obnova višestambene zgrade provodi se sukladno nacionalnim programima energetske obnove višestambenih zgrada. Korisnici sredstava iz programa energetske obnove višestambenih zgrada su suvlasnici tih zgrada kao naručitelji energetske obnove, osim ako nije drukčije ugovoreno između suvlasnika kao naručitelja i pružatelja usluga i izvođača radova za energetske obnovu.

(2) Odluku o sklapanju ugovora o izvođenju radova na energetske obnovi za višestambenu zgradu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 9. ovog Zakona donose suvlasnici zgrade temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima i po broju suvlasnika nekretnine.

(3) Osoba ovlaštena za sklapanje ugovora u ime i za račun suvlasničke zajednice određuje se odlukom iz stavka 2. ovoga članka. Ako se odlukom ne odredi osoba ovlaštena za sklapanje ugovora o energetske učinku, takav ugovor potpisuje upravitelj zgrade.

(4) Ugovorom o izvođenju radova na energetske obnovi za višestambene zgrade smatra se ugovor ili skup povezanih ugovora kojima se naručuje usluga ili radovi za provedbu mjera energetske učinkovitosti.

(5) Ugovor iz stavka 4. ovoga članka mora biti u pisanom obliku i sadržava:

1. popis imena svih suvlasnika – naručitelja s osobnim identifikacijskim brojem razmjerom njihova suvlasništva u višestambenoj zgradi te dokaz o postignutoj suglasnosti za ugovaranje energetske obnove u skladu sa stavkom 2. ovoga članka

2. naziv i sjedište te osobni identifikacijski broj izvođača radova na energetske obnovi zgrade

3. opis mjera koje će se poduzeti u energetske obnovi višestambene zgrade radi poboljšanja njezine energetske učinkovitosti

4. procjenu energetske svojstva zgrade s izračunom pretpostavljene uštede energije koja će se ostvariti energetske obnovom zgrade

5. način financiranja provedbe mjera u energetske obnovi višestambene zgrade radi poboljšanja njezine energetske učinkovitosti

6. rok važenja ugovora i ugovornih obveza.

(6) Obvezni prilog ugovora iz stavka 4. ovoga članka je Projekt s troškovnikom, uz tehničko rješenje zgrade i dokaze pretpostavljenog smanjenja potrošnje energije u zgradi prema metodologiji utvrđenoj pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

(7) Upravitelj zgrade koja sklopi ugovor iz stavka 4. ovoga članka obvezan je dostaviti podatke o potrošnji energije za tu zgradu, nacionalnom koordinacijskom tijelu, odnosno u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije sukladno pravilniku iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

Eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom

Članak 32.

(1) Proizvodi povezani s energijom mogu biti stavljeni na tržište samo ako su sukladni sa zahtjevima propisanim za eko-dizajn proizvoda i ako je njihova sukladnost utvrđena u propisanom postupku te ako su označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda.

(2) Ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, pravilnikom propisuje opće uvjete za eko-dizajn proizvoda i zahtjeve za stavljanje proizvoda povezanih s energijom na tržište i uporabu, dužnosti uvoznika, postupak ocjene sukladnosti i oznaku sukladnosti te druge uvjete koji osiguravaju primjenu zahtjeva za eko-dizajnom proizvoda.

(3) Ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša donosi tehničke propise kao provedbene mjere eko-dizajna, u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjena sukladnosti te pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka, koji propisuju posebne tehničke zahtjeve za eko-dizajn pojedine vrste ili grupe proizvoda povezanih s energijom, osim za građevinske proizvode koji su u nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva.

VI. NADZOR

Članak 34.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode nadležni inspektori Ministarstva gospodarstva.

(3) Ako nadležni inspektori iz stavka 2. ovoga članka pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrde nepravilnosti i nedostatke, ovlašteni su donijeti rješenje kojim će odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka nadležni inspektori ovlašteni su:

1. narediti opskrbljivaču energijom dostavljanje informacija o obračunu električne energije, toplinske energije, odnosno plina te o prethodnoj potrošnji krajnjem kupcu (članak 14.)

2. narediti opskrbljivaču energijom upisivanje podataka o potrošnji električne energije, toplinske energije, odnosno plina u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 14. stavak 2.)

3. narediti distributeru energije dostavu Ministarstvu zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima i trenutačnim informacijama o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući prema potrebi profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca (članak 15.)

4. narediti velikim poduzećima izradu energetskeg pregleda za velika poduzeća (članak 19. stavak 1.)

5. narediti odgovornim osobama javnog sektora ispunjavanje obveza iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona

6. narediti odgovornim osobama javnog sektora ispunjavanje obveza iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona

7. narediti odgovornim osobama javnog sektora, pružateljima energetske usluge i davateljima subvencije unošenje informacija o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 22. stavak 2.).

(5) Nadležni inspektori pri obavljanju inspekcijskog nadzora proizvoda povezanih s energijom stavljenih na tržište imaju ovlasti na temelju ovoga Zakona rješenjem narediti otklanjanje nepravilnosti i odrediti primjereni rok za otklanjanje nepravilnosti ako utvrde da:

1. proizvodi nisu označeni oznakom energetske učinkovitosti ili je oznaka energetske učinkovitosti nepotpuna ili netočna

2. proizvodi nisu praćeni informacijskim listom ili je informacijski list nepotpun ili netočan

3. su proizvodi označeni nedopuštenim ili zavaravajućim oznakama (energetske učinkovitosti proizvoda)

4. se u oglašavanju i u promidžbenim materijalima ne objavljuje razred energetske učinkovitosti

5. tehnička dokumentacija nije dostupna ili je nema ili je nepotpuna

6. u zadanom roku nije dostavio Ministarstvu podatke o ukupnim količinama stavljenim na tržište i na raspolaganje u Republici Hrvatskoj.

(6) Ako se utvrđene nepravilnosti iz stavka 5. ovoga članka ne otklone u određenom roku, nadležni inspektor će zabraniti stavljanje proizvoda na tržište i/ili raspolaganje, ograničiti stavljanje na tržište, odnosno narediti povlačenje proizvoda s tržišta.

(7) Ako nadležno inspekcijsko tijelo ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za provedbu pregleda ili ispitivanja iz stavka 5. ovoga članka, provedbu pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora može povjeriti stručnoj ustanovi koja nije bila uključena u ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti istog proizvoda prije stavljanja na tržište ili na raspolaganje na tržištu.

Članak 35.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora iz članka 34. stavka 5. ovoga Zakona nadležni inspektor može rješenjem gospodarskom subjektu koji proizvod povezan s energijom stavlja na tržište ili na raspolaganje na tržištu:

1. privremeno zabraniti stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvoda, isporuku, ponudu isporuke, oglašavanje ili izlaganje proizvoda u vremenu potrebnom za različite preglede i ispitivanja ako postoji osnovana sumnja da proizvod povezan s energijom ne odgovara propisanim zahtjevima za eko-dizajn proizvoda

2. narediti otklanjanje utvrđenih nesukladnosti i odrediti primjeren rok za njihovo otklanjanje

3. zabraniti ili ograničiti stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu nesukladnih proizvoda, ili narediti njihovo povlačenje s tržišta ili povrat od krajnjih korisnika i provesti dodatne mjere kojima će se osigurati poštivanje te zabrane

4. narediti uništavanje nesukladnih proizvoda ako je to nužno za zaštitu zdravlja i sigurnosti ljudi, životinja i biljaka, okoliša i imovine.

(2) Nadležni inspektor će rješenjem narediti gospodarskom subjektu otklanjanje nepravilnosti i odrediti primjeren rok u kojem nepravilnosti treba otkloniti ako utvrdi da je proizvod povezan s energijom koji je stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu (proizvod s formalnim nedostatkom):

1. bez propisanih oznaka ili nepropisno označen

2. bez dokumenata ili s nepotpunim dokumentima o sukladnosti ili ako dokumenti nisu dostupni

3. bez propisanih uputa i podataka o sigurnosti proizvoda ili ako propisane upute i podaci o sigurnosti ne prate proizvod.

(3) Ako gospodarski subjekt otkloni utvrđene nepravilnosti iz stavka 2. ovoga članka u ostavljenom roku iz rješenja, a za koje je utvrđeno da ih je počinio prvi put, nadležni inspektor neće podnositi optužni prijedlog ili izdati prekršajni nalog za proizvod povezan s energijom iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako gospodarski subjekt ne otkloni nepravilnosti u određenom roku iz stavka 1. točke 2. i stavka 2. ovoga članka, inspektor će donijeti rješenje kojim će zabraniti stavljanje na tržište ili na raspolaganje proizvoda povezanih s energijom na tržištu.

(5) Kad inspektori poduzimaju mjere iz ovoga članka, moraju postupati tako da provode te mjere na način razmjeran ozbiljnosti rizika i vodeći računa o načelu opreznosti, odnosno tako da poduzeta mjera bude primjerena naravi prijetće opasnosti ili rizika.

(6) Žalba izjavljena protiv rješenja inspektora iz stavka 1. točaka 3. i 4. i stavka 4. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 36.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj opskrbljivač energijom ako:

- ne dostavi Ministarstvu informacije o obračunu električne energije, toplinske energije, odnosno plina te o prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca (članak 14. stavak 1.)
- ne upisuje podatke o potrošnji električne energije, toplinske energije, odnosno plina u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 14. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba opskrbljivača energijom novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 37.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj distributer energije ako ne dostavi podatke Ministarstvu, odnosno ne dostavi ih u određenom roku (članak 15.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba distributera energije novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 41.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako suprotno članku 34. stavcima 5. i 6., odnosno članku 35. stavcima 1., 2. i 4. ovoga Zakona ne postupa u skladu s izvršnim odlukama nadležnih inspekcijskih tijela te ako:

- suprotno članku 30. Uredbe (EZ) br. 765/2008, ne stavi propisanu oznaku »CE« i/ili označi proizvode oznakama koje su slične oznaci »CE« do te mjere da bi mogli stvoriti zabunu na tržištu ili dovesti potrošače u zabludu
- suprotno članku 19. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 765/2008, nadležnom inspektoru uskrati uzimanje potrebnih uzoraka proizvoda za laboratorijsku provjeru.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti, kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 100.000,00 kuna.

- PRILOZI**
- **Izjava o uskladenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**